

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 636

vineri 24 noiembrie 1961

8 pagini 25 bani

EDUCAȚIE PRIN MUNCĂ

Munca! Prin conținutul lui atît de bogat în semnificații, prin rezonanța lui profundă, acest cuvînt trezește respect, dragoste și admirație. În perspectiva marilor cuceriri ale anilor puterii populare, apare ca o amintire din vremi de mult apuse imaginea unei lumi în care munca pentru folosul altora era impusă celor sărmani și asupriți, iar trîndăvia era ridicată la rangul de virtute. Și totuși, o astfel de lume a existat și, din păcate, se mai menține pe o parte a globului.

Viața noastră nouă este așezată pe temelia solidă a muncii eliberate de exploatare. Cuvîntul de ordine al societății noastre socialiste este „de la fiecare după capacitățile sale, fiecăruia după munca sa”. Iar în zorii unui viitor apropiat întrezărim cu certitudine ziua în care munca, devenită o chestiune de onoare a fiecărui cetățean, va asigura îndestularea după necesități a întregii societăți. De aceea, pregătirea prin muncă și pentru muncă a tinerii generații este o sarcină de mare importanță a școlii noastre. Aceasta înseamnă a înșufla tineretului dragoste și stimă față de muncă, față de cei ce muncesc, a le forma elevilor priceperi și deprinderi practice de muncă, a-i învăța să dea o înaltă apreciere muncii fizice și intelectuale, a le trezi dorința să participe direct la efortul comun al oamenilor muncii din patria noastră, pentru un viitor luminos și fericit.

În activitatea colectivă pe care o desfășoară în clasă și în laborator, în atelier și pe terenul școlar, în întreprinderi și pe ogoarele gospodăriilor agricole socialiste, în acțiunile de autodeservire și în acțiunile de folos social, elevii își formează și își dezvoltă, sub conducerea profesorilor, trăsăturile morale ale omului nou, sint educați în spiritul colaborării și al ajutorului reciproc tovărășesc. Munca îi învață să prețuiască valorile materiale și spirituale, îi deprinde să urască lenea.

Educația prin muncă și pentru muncă începe bineînțeles încă înainte de intrarea copiilor în școală, atît timp cît se află în familie și la grădiniță. Dar ea capătă un caracter mai sistematic, o dată cu începerea activității școlare. În această etapă, cînd regimul zilnic al copilului devine mult mai ordonat, cînd activitatea în colectiv îi pune probleme noi și îi oferă noi posibilități de rezolvare a acestora, rolul hotărîtor în educarea prin muncă și pentru muncă începe să-l capete pedagogul. Evident că principalul mijloc pe care îl folosește acesta în primele clase este învățătura.

În clasele mai mari ale școlii conținutul educației prin muncă și pentru muncă se îmbogățește mult și în același timp devin tot mai variate formele folosite în acest scop. În munca lor din școală, în vizitele și excursiile pe care le fac în întreprinderi sau în unități agricole socialiste, elevii văd muncitorii lucrînd cu pasiune și perseverență, în contact cu aparate, dispozitive, scule sau mașini-unelte folosite în producție, își dau seama că pînă acum i-au privit pe cei mari numai sub aspectul în care li se înfățișau acasă, în timpul odihnei și, înțelegînd că părinții și frații lor sînt de fapt creatorii bunurilor materiale și spirituale ale societății, devin tot mai interesați de munca pe care o depun aceștia în producție. Totodată ei înșiși trebuie acum să facă față unor cerințe sporite. Iată dar condiții pentru a amplifica, pentru a îmbogăți educația prin muncă și pentru muncă. Dacă noi, profesorii, știm s-o orientăm în mod just, atunci elevii se deprind să muncească susținut, ritmic, să fie mai exigenți față de munca lor și a celor din jur.

O nouă etapă a educației prin muncă și pentru muncă începe o dată cu intrarea elevilor în școlile medii sau profesionale, o dată deci cu participarea lor directă la procesul de producție. Este o etapă hotărîtoare care îi pregătește pe tinerii nemijlocit pentru

munca în colectivele din fabrici și de pe ogoare, în echipe, în brigăzi etc. Tocmai în această etapă elevii devin maturi din punct de vedere moral, iar elementul de bază în formarea acestei maturități îl formează convingerea că munca este necesară pentru fiecare om în parte și pentru întreaga societate. Învățătura singură nu poate forma această convingere, pentru că ea este mai ales un proces de percepere, de însușire a cunoștințelor. Numai atunci cînd elevii sînt incluși în viața unui adevărat colectiv de muncă, cînd dobîndesc experiența activității constructive, își formează convingeri ferme, care nu se vor clinti niciodată, despre necesitatea muncii pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor, despre frumusețea, despre noblețea muncii puse în slujba societății. Dragostea pentru muncă se naște și se întărește numai în procesul muncii.

Și mai este de relevat aici încă un aspect, cu influențe hotărîtoare pentru viața de mai tîrziu a tinerilor pe care îi educăm azi în școli. Este știută importanța pe care o are în desfășurarea întregii activități a omului în societate alegerea unei profesii corespunzătoare inclinațiilor, vocației sale. Dar aceasta implică în primul rînd o atracție interioară spre muncă. Chemarea, vocația apar și ele numai în procesul muncii.

Munca trebuie să capete în școală o astfel de prețuire incît una din cele mai eficiente și dureroase măsuri de sancționare a unui elev să conste în a-l priva de îndeplinirea unor obligații obștești, în a-i lua dreptul de a participa la diferite munci sociale. Și ea poate ajunge la o asemenea prețuire dacă noi, cei care îndrumăm tineretul, vom ști să folosim cu pricepere, cu măiestrie, mijloacele atît de largi și de variate pe care organizarea de astăzi a școlii, organizarea întregii noastre societăți ni le pun la îndemînă. Căci a muncii este legea de bază a societății noastre.

Insemnare

In timpul liber

Stau pe ducă și ultimele podoabe din coroana de aur a plopiiilor, din pletele sălciiilor. Cărrile înguste au ruginit sub povara tristă a frunzelor căzute cu nemiluita. Soră bună cu tirziul toamnelor, tăcerea s-a lăsat în parcuri pe alei, pe oglindea aburită a lacurilor. Doar copiii o mai alungă uneori cînd, în timpul liber, vin aici să se joace sau, cum au venit astăzi, să se plimbe și să se „documenteze”.

Da, da. Să se documenteze. Iată-i: în această dimineață de duminică, întovărășiți de profesorul cu care învață limba romînă, se întrec în a găsi locul cel mai frumos din parc în care vor poposi spre a observa natura și a-și nota impresiile în vederea descrierii tabloului de toamnă — tema la compunere pentru ora viitoare. Lectura celor mai îndrăgite versuri închinat acestui anotimp îi va conduce pe neștimt în găsirea și înțelegerea frumosului.

A trecut întii o boare Pe de-asupra viilor, Și-a furat de prin ponoare Puful păpădiilor...

Ascultînd versurile atît de frumos citite de către profesor, în ambianța plăcută de toamnă, două ore au trecut ca vîntul și iată-i pe copii întorși acasă, recreați, odihniți.

Doză ore pline de folos. De asta profesorul clasei e absolut sigur. Dar ce vor face în continuare copiii după ce vor fi sosit acasă? Vor citi oare? Cit? Ce? Se vor juca? Pe unde? De-a ce? Cu cine? Vor merge la spectacole? La care? — vin să-i asalteze mințea întrebările. Poate că unii din copii — gîndește profesorul — se vor apuca să rezolve problemele de matematică distractivă pe care și le-au ales la cerc, poate că alții vor zburda cu prietenii lor prin curte, umplîndu-și plămîinii cu aerul curat al toamnei, poate că alții vor merge cu părinții sau cu frații mai mari să vadă o piesă ce li se adresează. Copiii vor face ce le place. Foarte bine, e duminică și au zi liberă. Pentru recreare și reconfortare.

Dar oare pot face absolut tot ce le place? Iată-l pe Andrei Ionescu din clasa a VI-a. De obicei la ore e absent, căci gîndurile îi zboară. Nu la cine știe ce probleme serioase. Acasă, după ce și-a făcut în silă lecțiile, își pierde vremea cu tot felul de fleacuri sau pur și simplu stînd degeaba.

Intr-o scrisoare către pionieri și școlari în care se referă la modul cum trebuie să-și petreacă ei timpul liber, N. K. Krupskaja le atrăgea atenția că a dispune de timp liber nu înseamnă „a sta culcat cu fața în sus și a scuipa în tavan”. Krupskaja îndemna pe învățători și profesori să învețe copiii a-și folosi timpul cît mai

util atît pentru trup cît și pentru suflet.

Cadrele didactice cunosc o varietate întregă de activități recreative, educative și instructive în același timp, cu care își pot petrece copiii timpul liber. Adeseori ele organizează cu cei mici asemenea activități. E suficient însă să ducem copiii la teatru ori să-i antrenăm într-un meci de fotbal ca să considerăm că am făcut tot ce e necesar în această privință? Cîte ore rămîn după aceasta elevii fără supravegherea pedagogului și citeodată chiar fără aceea a părinților? Ce fac ei după ce și-au terminat lecțiile?

Mulți pedagogi se autolînștesc cu gîndul că la orele de dirigenție au dat sugestii și sfaturi în ceea ce privește folosirea timpului în afara de școală și că, deci, copiilor nu le rămîne decît să aplice aceste sugestii și sfaturi. În consecință, ei nu se mai interesează de ceea ce fac elevii lor în timpul liber. Dar dacă școlarul se duce zi după zi la cinematograful? Doar dirigenții i-a spus că e bine să frecventeze cinematograful, că are multe lucruri bune de văzut acolo și, în același timp, se odihnește, se recrează!

În aceeași scrisoare către pionieri și școlari, tovarășa de viață a lui Lenin le arăta copiilor că nu e de loc indicat să-și petreacă timpul liber numai în distracții nesfîrșite, la cinematograful ori la teatru. Activitățile din timpul liber nu trebuie alese la întîmplare, căci aceasta nu va putea să ducă la armonioasa dezvoltare fizică și intelectuală a celor mici.

Și încă ceva: să-i învățăm pe copii să prețuiască în general timpul, să nu-l piardă. Atunci, preocuparea existentă în școală pentru organizarea minuțioasă a muncii, pentru folosirea la maximum a fiecărui minut, nu va înceta imediat ce elevul a ieșit pe poarta școlii, ci va continua să existe și în restul zilei. Atunci copilul va învăța de mic — și aceasta pentru tot restul vieții — să prețuiască timpul, să-l petreacă în mod util.

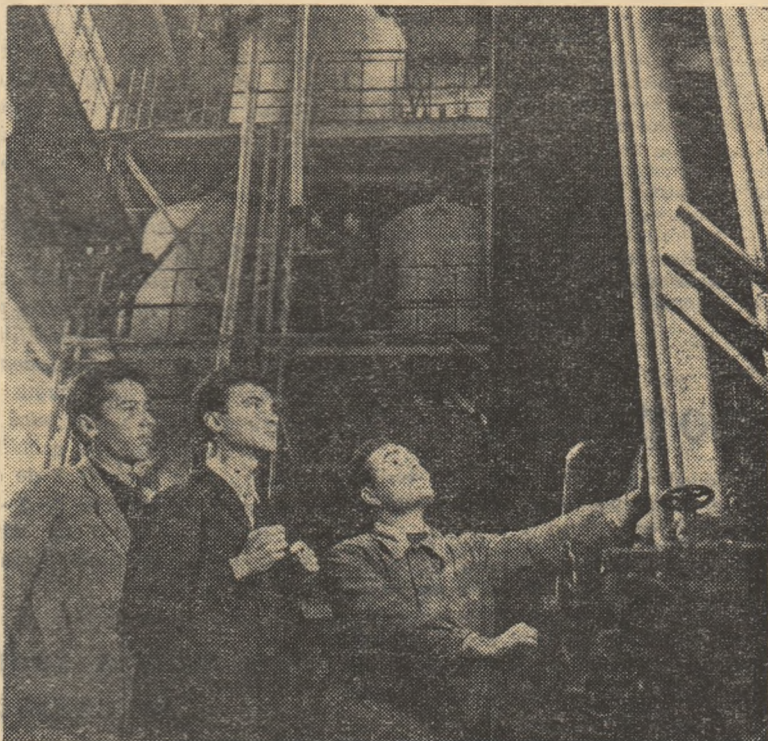
Fiecare școlar trebuie să știe că timpul liber nu înseamnă timp pierdut, că a ne recrea și a ne odihni nu înseamnă a nu face absolut nimic, că a face ceva în timpul liber nu înseamnă a face, la întîmplare, absolut numai ceea ce ne place. Să-i ajutăm, deci, pe cei mici să-și organizeze plăcut și cu folos timpul liber.

Pe copii îi așteaptă, după lecții joaca plină de fantezie și de bucurii, spectacolele, noi și noi cărți care închid între filele lor comori nepieritoare, sporturile, îndelungatele cele mai dragi. Să întîndem copiilor mina, și să-i conducem cu folos în lumea plină de frumuseți și de înțeles ce îi așteaptă și în afara orelor de curs.

Oaspeți dragi

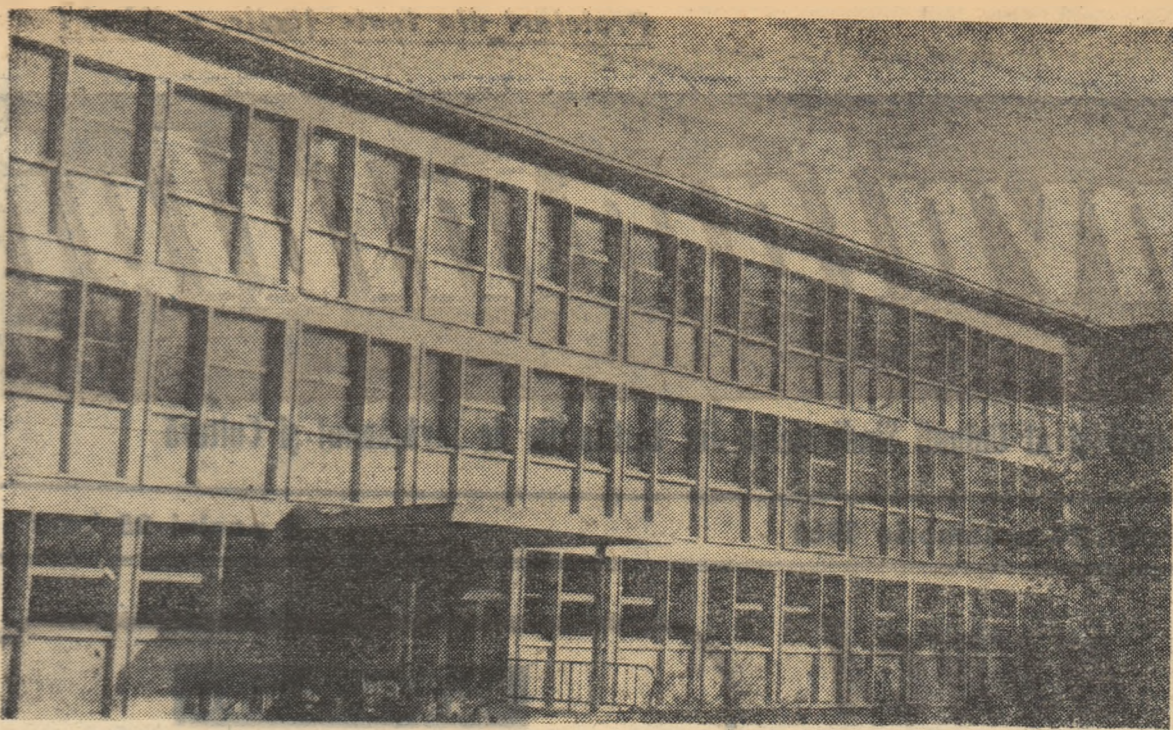
Grupul școlar de construcții și Școala de meserii-confecții și gospodărie din Capitală au primit recent oaspeți pe care i-au întîmpinat cu multă dragoste. În mijlocul elevilor și cadrelor didactice din aceste școli și-au petrecut cîteva ceasuri membrii delegației de lucrători din sistemul școlilor profesionale și tehnice al Uniunii Sovietice venită să cunoască activitatea școlilor profesionale și tehnice din țara noastră. Delegația e formată din Serghei Konstantinovi Karțev, director general adjunct al Direcției învățămîntului profesional și tehnic din R.S.F.S.R. Nikolai Efimovi Hal-din, directorul Direcției învățămîntului profesional și tehnic din R.S.S. Bielorusă și Vasili Afanastevici Cerniak, director al unei școli de mecanizare a agriculturii din R.S.S. Ucraineană.

Oaspeții sovietici au vizitat cabinetele și laboratoarele școlilor, au putut urmări felul cum se desfășoară practica elevilor, s-au întîlnit cu profesorii și maștrii-instrucitori asupra problemelor muncii instructiv-educative, au relatat unele aspecte ale experienței școlilor profesionale și tehnice din Uniunea Sovietică.

Încă din școală tinerii învață să cunoască cele mai complicate mașini și agregate moderne

Clădirea noii școli medii cu 24 de săli de clasă înălțată recent în orașul Suceava

Ritm mai susținut construcțiilor școlare

Fiecare început de an școlar aduce pentru sutele de mii de elevi ai patriei noastre noi bucurii. Prin grija partidului, an de an se înalță în orașe și sate școli noi, spațioase, luminoase, unde elevii și cadrele didactice au minunate condiții de învățare. Numai în anul acesta au fost date în folosință fiind construite din fond central și din contribuție voluntară până la 1 octombrie 3432 săli de clasă, urmând ca până la sfârșitul anului să se mai dea în folosință încă 1581 săli.

Darea în timp în funcțiune a construcțiilor școlare, calitatea lucrărilor, ritmul muncii pe șantier au constituit o preocupare principală a sfaturilor populare, a întreprinderilor de construcții, a deputaților. În multe locuri s-au obținut în această privință realizări însemnate. În regiuni ca Dobrogea, Crișana, Banat, Argeș, în orașe ca București sau Constanța, datorită unei bune gospodării, cele mai multe din construcțiile planificate pentru anul acesta au fost date în funcțiune încă înainte de începerea cursurilor. Organele locale au manifestat spirit de răspundere și multă inițiativă, asigurând din timp documentația tehnică, stabilind just amplasarea construcțiilor, aprovizionând șantierele cu materialele de construcție necesare. În același timp, a existat o permanentă preocupare pentru ridicarea calității lucrărilor, pentru reducerea prețului de cost, pentru grăbirea ritmului în care se lucrează pe șantier.

În afara școlilor construite din fond central, în anul acesta s-au ridicat la sate numeroase școli prin contribuții obștești. Sute de mii de țărani dornici de a avea în satul lor o școală cum nu puteau visa în anii copilăriei au pus umăr lângă umăr și au efectuat sute de ore de muncă patriotică, contribuind la terminarea lucrărilor în termenul stabilit. Statul a sprijinit larg astfel de acțiuni. Pentru construcțiile începute prin contribuție obștească s-au alocat în acest an credite rambursabile în valoare de 43 milioane lei.

În majoritatea regiunilor țării, organele de învățământ au acordat toată grija bunului mers al construcțiilor școlare. Un sondaj recent făcut de Direcția construcțiilor din M.I.C. a relevat însă că există și regiuni în care problema construcțiilor școlare nu

s-a bucurat de atenția cuvenită din partea secțiilor de învățământ și cultură. În aceste regiuni o parte din construcțiile școlare se efectuează într-un ritm lent, nesatisfăcător.

La școala cu 24 de clase din orașul Iași, se execută tencuielile interioare, s-au montat radiatoarele și, parțial, traseele electrice. Se pare deci că această școală nu va putea fi dată în folosință până la 31 decembrie, așa cum s-a planificat.

În regiunea Cluj, din cele 52 săli de clasă care se construiesc din fonduri centrale și care trebuiau date în folosință în acest an, au fost realizate în primele 3 trimestre numai 22. În regiunea Hunedoara, din 76 săli de clasă planificate au fost date în folosință până acum numai 59.

Care sînt cauzele acestor întârzieri? Una din motivele principale care au dus la asemenea situații este faptul că șantierele construcțiilor respective au fost deschise ca multă întârziere.

Dar deschiderea șantierei este condiționată și de rezolvarea unor probleme privind documentația, amplasarea și finanțarea. Au făcut oare secțiile de învățământ și cultură tot ce le stătea în putință pentru rezolvarea acestor probleme? Noi credem că nu. De multe ori aceste probleme au fost tratate superficial sau chiar neglijate complet. La recenta sesiune a Sfatului popular al regiunii Ploiești s-a arătat, de pildă, că deși în regiune s-au obținut realizări însemnate în acest an în domeniul construcțiilor școlare, construcțiile planificate pentru trei școli sătești n-au început nici până acum, datorită faptului că... nu s-a găsit un loc potrivit de amplasare.

Analizând în amănunt situația construcțiilor școlare care n-au fost terminate la timp se poate desprinde concluzia că în cazurile respective nu s-au depus eforturi suficiente pentru terminarea și darea lor la timp în folosință. Secțiile de învățământ și cultură ale sfaturilor populare nu au ținut o permanentă legătură cu șantierele, pentru a cunoaște situația lucrărilor, ritmul de muncă, nu au semnalat la timp neajunsurile ce s-au manifestat. Unele șantiere au fost deschise cu multă întârziere și pentru că s-a amînat întocmirea documentației tehnice și trimiterea spre avizare ministeru-

lui. La aceasta contribuie și faptul că unele comitete executive ale sfaturilor populare regionale nu repartizează secțiilor de învățământ și cultură, tehnicieni cu pregătire de specialitate, care să urmărească și să îndrume lucrările de construcții și uneori nici măcar nu controlează aceste construcții. De aceea, proiectantul, constructorul și ceilalți factori care răspund de realizarea lucrărilor discută între ei, iau diferite măsuri de ordin tehnic sau financiar, fără ca secțiile de învățământ și cultură — beneficiarii lucrărilor — să fie în cunoștință de cauză. Mersul lucrărilor ridicate din fond central este urmărit de către o serie de diriginți ce sînt direct de comitetul executiv sau statul popular orașenesc, fără ca aceștia să comunice sau să țină legătura cu secția de învățământ și cultură.

Răspunderea pentru ritmul nesatisfăcător în care se desfășoară construcțiile în unele regiuni, pentru faptul că o serie de construcții școlare nu au fost date la timp în folosință o poartă și Direcția construcțiilor din M.I.C. Au existat cazuri cînd ministerul nu a trimis la timp lucrările avizate sau cînd, datorită lipsei unui control sistematic (nu numai la sfârșit de trimestru sau semestru), nu au fost sesizate la timp unele deficiențe manifestate în construcțiile școlare.

Se impune ca, în timpul care a mai rămas pînă la sfârșitul anului, să se ia toate măsurile necesare în vederea terminării tuturor construcțiilor planificate pentru acest an.

În viitorul an școlar, numărul sălilor de clasă se va înmulți cu încă 1224 săli construite din fond central, în afara celor care se vor ridica prin contribuție voluntară.

Experiența bună dobîndită pînă acum în domeniul construcțiilor școlare trebuie folosită din plin și îmbogățită. Este indicat să se stabilească cît mai grabnic amplasamentele viitoarelor localități școlare, să se întocmească devizele și proiectele de execuție, care să fie trimise spre avizare din timp forurilor respective pentru ca lucrările de construire a noilor școli să înceapă din vreme. Problema construirii unor școli trainice, frumoase, trebuie privită cu multă seriozitate, pentru că pe băncile acestor școli se pregătește tinăra generație de constructori ai socialismului.

MONICA VERDEȘ

La un centru logopedic

Din acest an a început să funcționeze la Timișoara un centru logopedic frecventat în prezent de 126 de elevi dezvoltăți normal din punct de vedere psihic și fizic, dar cu unele defecțiuni de vorbire, = dizlalii, rinolalii, răgușeli accentuate etc. Activitatea centrului este condusă de patru profesori cu specialitatea pedagogie = psihologie și un defectolog.

Un sprijin deosebit acordă funcționării acestui centru conducerea Institutului medico-farmaceutic din Timișoara, care a desemnat un specialist otorinolaringolog în vederea stabilirii diagnosticelor și a efectuării tratamentelor curente.

Zilnic, în cele trei cabinete ale centrului, amenajate în chip deosebit de primitor, în funcție de specificul de vîrstă al copiilor = preșcolari, școlari de vîrstă mică și elevi de școală medie se desfășoară lecții individuale cu fiecare dintre cei 126 de copii pe care-l au în grijă metodiștii cabinetului.

În scopul remedierii cît mai depline și mai grabnice a defectelor fiecărui copil au fost înregistrate încă de la început pe bandă de magnetofon disoziții care au relevat în ce constau defectele de pronunție ale copiilor. Acum, paralel cu continuarea cursurilor la vechile lor școli, copiii urmează

după-amiaza o școală de vorbire corectă, pe baza unui program individual.

După numai două luni de funcționare a noului centru logopedic rezultatele sînt deosebit de îmbucurătoare: se constată ameliorări în vorbirea fiecărui copil, iar unii, care suferau la început de ușoare dizlalii, sînt acum aproape complet vindecați.

DUMITRU CIZMARU
inspector la Secția
de învățământ a statului
popular al regiunii
Banat

În scrisorile primite de la cititorii gazetei se ridică diferite probleme privind încadrarea, salarizarea, concediile etc. În cele ce urmează răspundem la o parte din aceste probleme.

Cum este salarizat personalul didactic care predă disciplinele: cunoștințe industriale și lucrări practice și studii mașinilor cu aplicații practice la școlile de 8 ani și medii?

a) Cei care au o vechime de peste 5 ani în învățământ și în producție sînt încadrați și salariați la fel ca maistrii-instructori de la școlile profesionale, de meserii, agricole și tehnice, potrivit studiilor și vechimii în învățământ și producție, avînd obligația de predare de 24-30 ore săptămînal.

b) Cei care nu au vechimea de 5 ani în învățământ și în producție se asimilează în salarizare cu profesorii, potrivit studiilor și vechimii în învățământ, cu obligația de predare de 24-30 ore săptămînal. La împlinirea vechimii de 5 ani vor fi trecuți în mod obligatoriu la salarizarea prevăzută pentru maistrii-instructori.

c) Inginerii (cu diplomă de ingineri) și profesorii de matematică-fizică care predau studiul mașinilor cu aplicații practice în învățământul mediu și cursurile teoretice la disciplina de cunoștințe industriale (în școlile de 8 ani) sînt încadrați și salariați ca profesori, cu obligația de predare de 18 ore săptămînal.

Cum sînt salarizate cadrele didactice care predau cunoștințele agricole și lucrări practice?

Cadrele didactice care predau cunoștințe agricole și lucrări practice sînt încadrate și salarizate ca profesori potrivit studiilor și vechimii în învățământ, cu obligația de predare de 18 ore săptămînal.

Cum sînt încadrate și salarizate cadrele didactice pensionate și angajate în continuare în învățământ, pe o perioadă determinată?

Cadrele didactice pensionate și angajate în continuare în învățământ sînt salarizate potrivit studiilor ce posedă și a vechimii pe care au avut-o în învățământ la data pensionării. De exemplu, un învățător pensionat care are la bază școala pedagogică cu examen de stat și peste 20 ani vechime în învățământ, angajat pe o perioadă determinată în post de învățător la clasele I-IV, este salarizat ca învățător de categ. I după studii, grupa de vechime peste 20 ani.

Cum sînt salarizați profesorii care predau în clasele V-XI ale școlilor de cultură generală, în școli pedagogice, profesionale, agricole și de meserii dar nu îndeplinesc condițiile de studii pentru funcția îndeplinită? (sînt absolvenți ai altor școli medii decît școlile pedagogice sau normale, absolvenți ai institutelor pedagogice de 2-3 ani fără examen de stat etc.).

Profesorii care predau la clasele V-XI ale școlilor de cultură generală, în școlile pedagogice, profesionale, agricole și de meserii fără a îndeplini condițiile de studii pentru funcția îndeplinită și care la data de 1 august 1959 aveau o vechime mai mică de 5 ani în învățământ sînt asimilați în salarizare cu învățătorii de categ. I-a, grupa de vechime de 0-3 ani — stagiar — atît timp cît sînt menținuți în învățământ sau pînă

obțin calificarea corespunzătoare și gradul definitiv.

În cazul plecării din producție pentru studii timpul de studii este luat în considerare la stagiul de activitate în învățământ?

Potrivit prevederilor se ia în considerare la stagiul de activitate în învățământ timpul de studii într-o instituție de învățământ superior sau într-o școală pedagogică dacă cel în cauză o are scopul de a se califica pentru învățământ, însă numai cu condiția să fi funcționat în învățământ înainte de începerea studiilor minimum 3 ani, iar după terminarea studiilor să fi revenit în învățământ.

Ce obligație de predare are personalul didactic care predă disciplinele: cunoștințe industriale și lucrări practice și studii mașinilor cu aplicații practice?

Personalul didactic care predă aceste discipline are obligația de predare de 24-30 ore săptămînal.

Cum este retribuită activitatea didactică prestată prin cumul?

Munca prestată prin cumul este retribuită după cum urmează: a) Cei care ocupă prin cumul posturi vacante de învățători la clasele I-IV prestînd întreaga activitate didactică a postului respectiv, pentru care vor fi retribuiți cu 60 la sută din salariul funcției îndeplinite, corespunzător studiilor și vechimii în învățământ.

Profesorii și maistrii-instructorii din școlile de cultură generală, pedagogice, speciale, profesionale, de meserii, agricole, tehnice și tehnice de maistri pot cumula, peste funcția de bază, activități didactice pînă la o jumătate de normă. Pentru îndeplinirea unei jumătăți de normă didactică vor fi retribuiți cu 40 la sută din salariul funcției didactice îndeplinite (de profesor sau maistru-instructor). Activitatea melodică va fi efectuată în măsura în care va fi necesară și cerută de conducerea școlii respective. De exemplu, un profesor cu un salariu de 900 lei lunar, căruia i se acordă în plus 5 ore de predare săptămînal, va fi retribuit pentru aceste ore cu lei 200 lunar.

c) Specialiștii din întreprinderi, instituții, din aparatul de stat, de la institute de cercetări științifice și instituții de artă, pot cumula în unitățile școlare de mai sus pînă la jumătate de normă didactică și melodică. Ei sînt remunerați pentru aceasta cu 50 la sută din salariul funcției didactice îndeplinite (de profesor sau maistru-instructor), corespunzător vechimii în învățământ sau în producție. Dacă sarcina didactică și melodică este mai mică, cumulul este retribuit cu cota corespunzătoare. De exemplu, un profesor cu un salariu de 900 lei lunar căruia i se acordă prin cumul 5 ore de predare săptămînal, va fi retribuit pentru aceste ore cu lei 200 lunar.

Cadrele didactice repartizate pentru prima dată în învățământ beneficiază în vara anului următor de concediu de odihnă?

Deși nu au împlinit 11 luni de muncă în anul școlar respectiv (1 septembrie — 30 iunie), cadrele didactice repartizate pentru prima dată în învățământ beneficiază de un concediu de odihnă de 2 luni, ea și celelalte cadre didactice, cu condiția să fi funcționat neîntrerupt de la începutul anului școlar respectiv.

În atenția cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II

Se reamintesc cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II pentru sesiunea din ianuarie 1962, că examenul se vor des-

fășura după programele aprobate de Ministerul Învățămîntului și Culturii pentru anul școlar 1960/1961.

Părerii privitoare la verificarea cunoștințelor

Intr-unul din numerele trecute ale gazetei noastre am cerut cititorilor să-și spună părerea asupra unor probleme ridicate de verificarea cunoștințelor în învățămîntul seral. Indemnul nostru a avut ecou. Reproducem aici câteva din materialele primite de la cititori în legătură cu această problemă.

Ce ne-a arătat experiența

Problemele privitoare la metoda verificării au constituit și pentru colectivul pedagogic al școlii noastre obiectul unei preocupări atente.

Consider că procedeul de a împărți ora de matematică în trei părți egale — procedeu amintit în articolul „Teme luate în cercetare”, publicat în nr. 632 al „Gazetei învățămîntului” — corespunde particularităților și sarcinilor învățămîntului seral. O astfel de structurare a lecției, care include trei verigi principale — verificarea cunoștințelor predate în lecția anterioară, comunicarea de noi cunoștințe și fixarea acestora — se aplică și în școala noastră, alături de predarea matematicii cit și în predarea altor obiecte de învățămînt. Noi am apreciat însă că nu este indicată o împărțire a timpului unei ore în mod absolut egal între cele trei verigi și am rezervat ceva mai mult timp comunicării cunoștințelor noi. Am procedat astfel deoarece socotim că, dacă explicația este clară și sistematică, în cadrul fixării profesorul nu trebuie să mai dea noi explicații în legătură cu cunoștințele predate, ci doar să asigure însușirea temeinică a elementelor de bază. Aceasta va îngrădi ca și verificarea cunoștințelor în ore următoare să aibă un caracter viu și operativ.

Experiența de pînă acum ne-a arătat că — așa cum se subliniază în articolul menționat — este bine să se expună un șir de lecții legate de un anumit capitol, cărora să li se consacre apoi lecții speciale de verificare. Acest procedeu nu presupune însă exclusiv lecții de comunicare. În predarea oricărei lecții noi profesorul trebuie să facă, printr-o scurtă verificare, legătura cu lecția anterioară sau cu o serie de cunoștințe necesare înțelegerii de către elevi a noilor

cunoștințe, deoarece lipsa unei astfel de legături ar dauna unei vederi de ansamblu asupra problemei studiate. În acest caz verificarea nu are ca obiectiv notarea elevilor, ci stabilirea unor anumite legături în sistemul lor de cunoștințe și exercitarea unui control strict necesar. O astfel de verificare cu caracter operativ și sistematic, care activează toată clasa, durează aproximativ 5-6 minute.

Considerăm că metoda menționată de profesorul C. Prisecaru în articolul „Verificarea cunoștințelor” cu privire la verificarea simultană a mai multor elevi nu este indicată. O astfel de metodă este practică de obicei la unele examene de absolvire sau de admitere, cînd accentul se pune exclusiv pe controlul nivelului de cunoștințe al candidaților. Acest procedeu a fost experimentat și în școala noastră la unele lecții de fizică. S-a constatat că, în timp ce un elev vorbește despre o anumită problemă, iar un altul efectuează o demonstrație, atenția clasei se dispersează. Or, în aceste condiții, clasa nu mai poate fi solicitată activ la lecție. Iar verificarea cunoștințelor nu mai poate constitui și un prilej de fixare a lor, necesitate de care noi nu ne putem dispensa în condițiile școlii serale. Considerăm în schimb bună, pe baza experienței din școala noastră, preocuparea de a reduce pe cit posibil numărul întrebărilor care cer răspunsuri scurte și de a îndemna pe elevi să expună singuri un anumit subiect. Utilizarea acestui procedeu în școala serală este nu numai posibilă ci și indicată.

Prof. N. TRUFAȘU
directorul Școlii serale de pe lângă Uzinele de utilaj greu și construcții metalice — Brăila.

Verificare, dar și consolidare

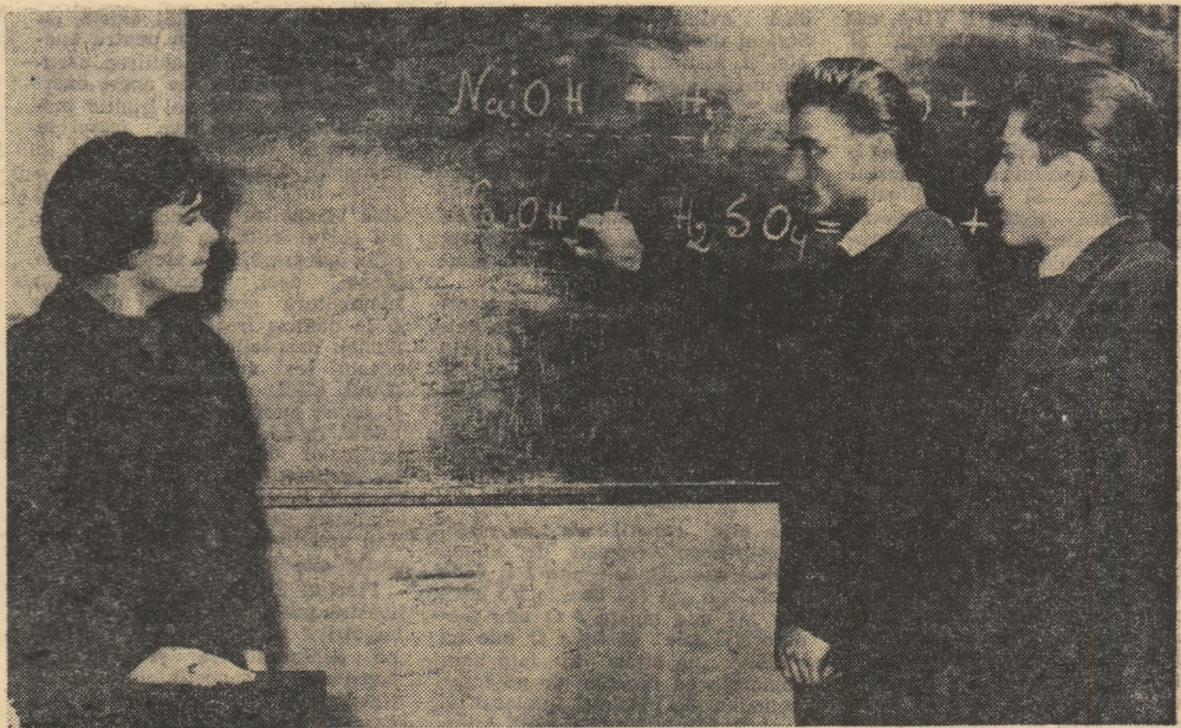
Articolul „Verificarea cunoștințelor” apărut în nr. 632 al „Gazetei învățămîntului” subliniază în mod just că verificarea este un factor menit să contribuie la consolidarea cunoștințelor predate. Nu sînt însă de acord cu unele procedee pe care le recomandă articolul.

Consider că este greșit să se solicite mai mulți elevi pentru a răspunde simultan la diferite probleme din lecția predată anterior. Insași experiența arată că însușirea și consolidarea cunoștințelor se realizează atunci cînd elevii sînt atenți nu numai la explicațiile profesorului, ci la tot ce se discută în clasă. În timp ce unii răspund ceilalți trebuie să fie atenți, să gîndească asupra răspunsurilor date, să rețină precizările profesorului, să-și clarifice unele probleme insuficient înțelese. Pentru unii elevi care au absentat, verificarea este chiar un prilej de a-și însuși o lecție nouă. Este limpede însă că în sistemul recomandat a fi folosit în școala serală de profesorul C. Prisecaru, autorul articolului citat, se neglijează totemai acest element esențial. Deși procedeul nu este descris suficient de clar, din el se desprinde ideea verificării concomitente a mai multor elevi. Dar dacă în mod concomitent un elev arată ce este un generator de curent continuu, altul expune pro-

cedeele de verificare a intreruperii bobinajului motorului și calculează randamentul și rezistența motorului, iar alții doi efectuează operații de montare și demontare a generatorului, punînd în evidență principalele lui părți componente, așa cum lasă să se înțeleagă articolul, desigur că elevii din bancă nu mai pot urmări răspunsurile și activitatea celor ascultați.

La ceea ce privește rezervarea unui număr de lecții numai pentru predarea noilor cunoștințe, consider că un astfel de procedeu trebuie pus în legătură cu nivelul clasei, cu specificul disciplinei, al lecției predate. În ceea ce mă privește cred că verificarea cunoștințelor nu trebuie să lipsească de la nici o oră, deoarece reprezintă, în același timp, și o recapitulare, și un sondaj continuu orientativ pentru profesori. Mi se pare însă foarte importantă stabilirea unui timp limitat pentru verificare, în raport cu timpul necesar predării noilor cunoștințe. Procedeul și metodele folosite de colectivul didactic al secției noastre serale merg pe această linie.

Prof. S. RABINOVICI
director adjunct al Secției serale de la Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță” — București

Profesoara e mulțumită. Elevii ei au înțeles bine felul cum se rezolvă ecuațiile chimice

MULTĂ PRUDENTĂ

Socotesc că problema verificării cunoștințelor în învățămîntul seral, pusă în discuție de „Gazeta învățămîntului”, prezintă o importanță deosebită.

Condițiile specifice în care se desfășoară munca în învățămîntul seral ne îndeamnă să căutăm și să experimentăm diferite forme de organizare a lecției, diferite metode pentru a asigura cit mai bună însușirea a cunoștințelor predate. Buzăoară, și pe mine m-a preocupat ideea de a organiza lecții speciale de verificare după un șir de lecții în care se renunță la veriga propriu-zisă a verificării. Pentru a urmări rezultatele prin comparație am experimentat acest procedeu la clasa a VIII-a „A”, în timp ce la clasa paralelă a VIII-a „B” am aplicat sistemul obișnuit. (Menționez că fiind vorba de clasa a VIII-a am efectuat acest experiment după ce au trecut aproximativ trei săptămîni de la începutul anului școlar. În acest interval de timp am recapitulat unele cunoștințe din materia claselor V-VII și am dat muncitorilor-elevi îndrumări în legătură cu munca independentă, cu felul cum să ia note, cum să folosească manualele, cum să învețe, cum să-și facă temele etc.) Am predat în continuare, fără a verifica cunoștințele, lecțiile privitoare la tema, compoziția și subiectul operei literare și la personajele și mijloacele de caracterizare a acestora. Aceasta mi-a luat două ore. Am rezervat apoi o oră verificării. La fel am predat, în decurs de patru ore, cunoștințele privind limba literară, stilul, figurile de stil, sintaxa poetică, versificația, după care am programat o oră de verificare, și în decurs de trei ore tema „Creația lirică orală” după care a urmat iar o oră de verificare.

Experiențe asemănătoare am fă-

cut și cu elevii din clasele mai mari — la clasa a IX-a, de exemplu, în predarea capitolelor „Școala ardeleană” și „Opera lui N. Bălcescu” și la clasa a X-a în predarea lecțiilor „Revolta socială în poezia lui Eminescu” și „Importanța operei lui Eminescu”.

Rezultatele obținute pînă acum mă îndreptătesc să afirm că acest sistem facilitează asimilarea cunoștințelor, întrucît ne dă posibilitatea să insistăm mai mult asupra verigilor principale ale lecției — predarea și fixarea — și asigură o mai bună pregătire a muncitorilor-elevi pentru orele în care aceștia știu că vor fi ascultați.

Experimentul mi-a arătat totodată că lecțiile rezervate exclusiv predării și fixării cunoștințelor trebuie planificate cu multă atenție, în funcție de conținutul programei și că nu trebuie să abuzez de ele, ci să le înbin în mod judicios cu lecții care cuprind și veriga verificării. La clasele a IX-a și a

XI-a, unde pe semestrul I programa de istorie a literaturii prevede numai 2 ore pe săptămîină, numărul lecțiilor fără verificare va fi redus, deoarece există pericolul ca elevii să uite o parte din cunoștințele predate. În semestrul II, cînd programa prevede trei ore pe săptămîină, există condiții mai prielnice pentru aplicarea acestui tip de lecții, mai ales că astfel se pregătește și o mai bună recapitulare finală pe probleme.

Desigur, este necesar să manifestăm multă prudență, pentru a nu face experiențe în dauna bunei pregătiri a elevilor. Mai ales trebuie să fim atenți ca aceștia să nu fie tentați de a neglija cu totul studiul individual. Îndrumarea, controlul și stimularea permanentă a acestuia e o condiție fără de care organizarea lecțiilor speciale de verificare nu dă rezultate bune.

Prof. CONSTANTIN POPESCU
Școala medie din comuna Zlatna, regiunea Hunedoara

Rezultate'e nu m-au mulțumit

De la început tîm să-mi afirm părerea că la limba și literatura romină este necesară verificarea cunoștințelor aproape în fiecare lecție. Găsesc acest lucru absolut necesar pentru a controla cum și-au însușit elevii cunoștințele, dacă le pot expune logic și dacă se exprimă corect. Pe lângă aceasta verificarea la fiecare lecție dă elevilor posibilitatea să-și completeze cunoștințele dobîndite.

Am încercat și eu (printre multe alte procedee, de altfel) și

procedeul lecțiilor-„prelegeri”. Am studiat cu elevii activitatea unui scriitor în 4-6 ore și apoi am verificat cunoștințele într-o oră specială, propunîndu-mi să urmăresc cum a fost înțeleasă activitatea scriitorului privită în ansamblu. Rezultatele nu m-au satisfăcut într-un tot, deoarece am simțit că n-am reușit să realizez unele obiective urmărite în verificarea cunoștințelor, de care aminteam la început.

Prof. S. NICOLAESCU
Școala medie nr. 1 Cîmpina.

O părere care mi se pare întemeiată

Este cunoscut faptul că învățămîntul seral prezintă o serie de particularități care implică folosirea unor metode și procedee specifice. Una din aceste particularități o constituie timpul limitat pentru studiul individual de care dispun muncitorii-elevi. Din ea decurg o serie de consecințe, dintre care necesitatea de a se folosi intensiv cele 50 de minute ale orei, de a repartiza cit mai judicios timpul pentru realizarea tuturor sarcinilor lecției, grijă deosebită pentru verificarea cunoștințelor și fixarea lor etc.

Ținînd seama de toate acestea, propunerea de a organiza lecții speciale pentru verificarea cunoștințelor la unele lecții și la unele discipline mi se pare întemeiată. Verificînd cunoștințele a fiecare lecție profesorul constată uneori

lipsa de pregătire a elevilor pentru lecție tocmai datorită faptului că aceștia nu dispun totdeauna de timpul necesar pentru a se pregăti. Folosirea unor lecții speciale destinate verificării, care să fie programate cu precădere după ziua cînd elevii școlii serale nu au cursuri, ar înlătura această deficiență, ar permite o însușire mai temeinică a cunoștințelor și ar duce implicit la îmbunătățirea situației la învățatură a elevilor. În acest sens mi se pare potrivit ca ziua cînd nu sînt cursuri să fie programată la mijlocul săptămîinii, miercuri sau joi, pentru ca în această zi muncitorii-elevi să se pregătească în vederea lecțiilor de verificare programate pentru următoarele 2 sau 3 zile.

În școala noastră se folosesc uneori asemenea lecții la istorie, limba romină, economie politică,

științe naturale. Cadrele didactice știu că reușita lor este asigurată numai dacă la lecțiile precedente s-au făcut expunerii sistematice asupra noilor cunoștințe și s-a efectuat fixarea temeinică a acestora. Dînd elevilor cunoștințe sistematizate, bine fixate în clasă, profesorii ușurează munca lor individuală. De asemenea, cadrele didactice se preocupă ca muncitorii-elevi să fie ascultați și notați cit mai des, astfel ca media trimestrială să nu fie încheiată numai pe baza unei singure note obținute la oral, ci pe baza unui număr cit mai mare de note, care să reflecte volumul real de cunoștințe al elevilor.

Prof. V. FETESCU
directorul Școlii medii serale din Birlad

Opinii despre un manual

In biblioteca școlii

On clasa a VII-a, așa cum subliniază și programa, lecțiile de gramatică trebuie să se bazeze în mare măsură pe aplicări practice. Aceasta impune profesorului sarcini destul de complexe. El are obligația să folosească texte de analiză corespunzătoare și prin conținutul lor de idei și prin modul în care ele ilustrează fenomenul gramatical ce trebuie pus în discuție. Este firesc deci ca profesorul să aștepte de la manualul de gramatică un ajutor prețios în această privință. Căci pentru el, în fond, ajutorul pe care îl dă manualul nu constă atât în însușirea de definiții, teorii și „cazuri particulare”, ci mai cu seamă în cantitatea și în calitatea textelor care i se pun la îndemână.

Nimeni nu spune că profesorul trebuie să se sprijine numai pe textele cuprinse în manual, dar folosirea unor texte alese de el însuși nu e totdeauna recomandabilă, chiar dacă ne-am oprit numai la impedimentul că textul găsit de profesor trebuie dictat elevilor, ceea ce consumă destul timp.

Dacă autorii manualului de limbă română pentru clasa a VII-a ar fi ținut seama de prevederile și de recomandările programei și ar fi avut intenția să vină efectiv în ajutorul profesorilor și al elevilor, ar fi trebuit să pună la îndemână acestora cit mai multe texte de analiză. Cit mai multe și cit mai variate, cit mai reprezentative pentru studierea fenomenelor gramaticale. Texte vii, care să aibă un conținut educativ, să-i atragă și să-i intereseze pe elevi, să facă din orele de gramatică prilej fericit de activizare a gândirii lor logice. Din păcate, însă, asemenea texte se găsesc rar în manual.

Mai mult chiar. Uneori textele existente aici constituie o piedică pentru profesori: ori nu sînt prea bine alese, ori sînt analizate discutabil. Așa, de exemplu, la pag. 214, ca ilustrare a funcțiile substantivului în propoziție, se dă, printre alte exemple, și următorul fragment.

„Sufală bruma din fereastră și zăpada de pe coastă.”

Exemplul este însă confuz, deoarece elevii pot socoti că din fereastră și de pe coastă sînt nu atribute, cum afirmă manualul, ci complemente ale verbului „a sufla”. Textele de studiu aplicative trebuie alese astfel încît să ducă, fără ocolisuri și poticneli, la înțelegerea și aplicarea regulii învățate, să servească întru totul teoriei gramaticale pe care voim să o ilustrăm.

De fapt, socotim că în general versurile nu oferă material prea potrivit cînd e vorba de analiză gramaticală. (Ele sînt înțelese și trăite pe cale emoțională la analiza literară. La cea gramaticală, produc încurcături din cauza abaterilor de la obișnuit). Ritmul, rima, uneori tropii impun inversiuni de topică și acestea nu prea au ce căuta la analiza gramaticală cu elevii. Cel puțin la lecțiile de introducere în problemă. Aici nu excepțiile, nu cazurile particulare trebuie analizate. Versurile cuprind uneori chiar greșeli de acord, așa cum se constată și în cele menționate chiar și în noua ediție a manualului (pag. 360):

„Ne bucurăm că numai în muzee Cătușele și armele o să stea...”

(În ediția anterioară se mersese mai departe cu greșelile de acord. Ne-ar place să credem că pentru evitarea acestora s-a renunțat la celelalte versuri ale poeziei citate).

Unele probleme serioase se ridică în capitolul rezervat numeralului. Bunăoară, ni se pare stranie declinarea numeralului „unu”, așa cum este dată în manual. Mai întîi, un numeral unu (pe care manualul îl ia paralel cu unu), nu există. Unu nu poate fi decît numai pronume nehotărît. Apoi, numerele hotărîte abstracte nici nu există sub forma un(u), doi, trei, cum le întîlnim ca numerele cu funcție de adjectiv, ci sub forma 1, 2, 3 etc. Acestea se declină ca și cînd ar fi substantive proprii masculine, nume de persoane, a-

dică avînd artilcolul înainte. Scriem deci: lui 1, lui 2, lui 11 etc. și rostim: lui unu, lui doi, lui unsprezece. Niciodată nu putem rosti pentru cazuri ca mai sus unuia în loc de lui 1. După manual, o frază ca aceasta: — Dacă lui 1 îi adăugăm 9, el devine 10 — ar trebui rostită astfel: Dacă adăugăm unuia 9, el devine 10. De asemenea nu se poate spune sau scrie: Unul și cu unul fac doi.

Numeralul cardinal (abstract) este frecvent deci numai în calculele matematice. El apare foarte rar în vorbirea uzuală, iar atunci cînd îl întîlnim aci își pierde calitatea exclusivă de numeral. Ca în exemplele: „Cinci — îl aleargă / Doi îl prind”, sau „Doi cu doi / Mergem noi”, unde îmbracă haina pronumelui.

În alte cazuri, ca de pildă, „Unsprezece” (roman de Eugen Barbu) sau „Unde-i una / Li cade lina”, sau „Și era una la părinți”, sau „O mie legate / O mie inoate / O mie să fiți / O mie nu ghiciți”, ne aflăm în fața unor numerele cu funcție de adjectiv, incluzînd ele înseși și înțelesul pe care îl cuprinde elementul determinat. Așa, de exemplu, în versul citat din Eminescu se subînțelege: unica, singura copilă. (În asemenea cazuri el se declină cu ajutorul articolului adjectival: celor doi, pe cei cincisprezece etc. etc.).

Și la sintaxă textele și exemplele ne pun în fața unor dificultăți. De pildă, la pag. 365 se dă, ca model de analiză, fraza: „Și dacă vei avea cîndva nevoie de mine, atunci să știi că mă cheamă Făt-frumos și să mă cauți...” Propozițiile sînt delimitate greșit în analiza model, iar identitatea lor este falsă. Iată cum este analizată fraza în manual: Propoziția regentă — „și atunci să știi”. Propoziția: „dacă vei avea cîndva nevoie de mine” — subordonată condițională a regentei citate, subordonată introdusă prin conjuncția „dacă”.

La o analiză atentă se poate găsi ușor firul conducător în conținutul de idei al frazei. Din contextul poveștii se vede că femeia află (știe) acum, în sfîrșit, cum îl cheamă pe soțul ei și că i se spune de către acesta să se ducă să-l caute atunci cînd va avea nevoie de el. Pe de altă parte, dacă desfășurăm fraza în forma: „Și dacă vei avea nevoie de mine, atunci să mă cauți și să știi că mă cheamă Făt-frumos”, cele două principale ies bine în evidență (ca și raportul lor de coordonare) și tot atât de bine se vede și pe cine deservește fiecare subordonată: cu ce condiție să mă cauți? dacă vei avea nevoie de mine; ce să știi? că mă cheamă Făt-frumos. În manual, încorporîndu-se atunci în propoziția să știi se comite o eroare evidentă. De asemenea, dependența subordonatei în discuție este greșit stabilită.

Confuzia pe care o face în acest caz manualul este cu atât mai gravă, cu cît este vorba de un model de analiză.

Ca și atunci cînd s-au dat versuri ca texte de analiză și aci explicația confuziilor stă tot în faptul că se caută rarități. Este știut, de altfel, că fraza lui Creangă ne pune adesea în încurcături. La acest mare artist al limbii sînt destule cazuri la a căror analiză rămînem pur și simplu descoperiți și neputincioși chiar noi, profesorii. Manualul însă n-ar trebui să cuprindă texte pentru care gramatica nu a dibăcit încă nici o regulă, nici o cheie. În trecut fie spus, este destul de discutabil aci însuși faptul că propoziția „dacă vei avea nevoie de mine” ar fi condițională. E mult mai probabil că ne aflăm în fața unei temporale. Și atunci? De ce să venim în fața elevilor cu asemenea texte-problemă, unde necunoscuta nu e nici măcar clar determinată? Nu e mult mai firesc, mai pedagogic, mai util și mai puțin riscant ca la gramatică, cel puțin la clasele V.—VII, să se dea texte simple, legate de viață, de producție, de relațiile dintre oameni?

Pe de altă parte, textele din manuale nu trebuie să te oblige la paranteze, căci acestea încurcă

lecția. La pagina 251 există, de exemplu, un exercițiu pentru analiza pronumelui. Stabilirea cazului unor pronume din acest exercițiu (unu, altu) te trimite inevitabil la împărțirea frazei în propoziții. Despărțirea frazei în propoziții constituie în general o muncă inoportună cînd te afli abia la analiza pronumelui. Pentru textul citat ea este însă absolut necesară. Să zicem că am face-o, deci. Cum ieșim din încurcături cînd, (chiar dacă am fi la analiza frazei și nu la pronume), despărțirea în propoziții a acestui text nu-i de loc ușoară? (Unu, altu sînt legate întîi de îl ruga; apoi de să-i deie). Ne aflăm, în adevăr, în fața unui caz particular de despărțire a frazei în propoziții. Și acest caz particular se ivește cu mai bine de un trimestru, înainte de momentul cînd ar trebui să între în preocupările clasei.

Plecînd de la faptul că școala noastră pune atîta preț pe lupta împotriva supraîncărcării elevilor, pe accesibilitatea și însușirea conștientă a cunoștințelor, ne întrebăm, de asemenea, ce justificare să aibă tot noianul de trimiteri pe care le face manualul cînd e vorba de subordonata subiectivă? Cît folosește elevul din toate cite se spun în manual la acest capitol? Cum putem să pretîndem unui copil de clasa a VII-a atîta erudiție și atîta efort?

La fel sînt inutile, pedante, discutabile și uneori subrede cele ce se spun în legătură cu locul propozițiilor în frază (pag. 371—374). Și în ce privește definițiile folosite în manual sînt unele lucruri de spus. Așa, de pildă, uneori, pentru ca nu cumva definiția să depășească întînderea unei propoziții sau fraze, s-a recurs la gerunzii sau infinitive forțate, artificiale. Sînt folosiți termeni care, cel puțin pentru niște elevi de clasa a VII-a, par bombastici și ne la locul lor. (Definiția consoanelor — pag. 200, a adjectivului — pag. 224, a silabei — pag. 204—s. a.).

O abundență de excepții și cazuri particulare vine să fărîmițeze obiectivul urmărit și să lărgească mai mult sfera teoriei. Uneori, în ciuda preocupării de amănunt, se ajunge la o definiție ca aceea a substantivului, care este incompletă. (Dacă autorii au pornit să enumere categoriile de obiecte denumite de substantiv, ar fi trebuit ori să le termine — ceea ce ar fi constituit o imposibilitate practică — ori să fi lăsat să se înțeleagă că mai sînt și alte asemenea categorii).

Sînt și unele definiții echivoce. De pildă, adjectivul ar arăta „...o însușire a unei ființe, lucru etc. — denumite de substantiv...” Aici, cuvîntul însușire are evident înțeles verbal (infinitiv lung). Prin urmare, elevii ar putea crede că e vorba de a-ți însuși obiectul respectiv (ființa sau lucrul), adică a-l lua pentru tine, a face din el proprietatea ta. (Definiția n-ar fi suferit de un asemenea echivoc dacă s-ar fi menționat că e vorba de însușirea pe care o are obiectul).

Din cele expuse mai sus se vede cît de dificilă e uneori poziția în care este pus profesorul care predă gramatica la clasa a VII-a: să atragă atenția elevilor asupra erorilor din manual sau să le treacă mai bine cu vederea?

Se înțelege, n-a fost în intenția noastră să dăm îndrumări și sfaturi autorilor. Le cerem însă ca în viitoarele ediții să ajute mai mult profesorilor.

Manualul, prin calitatea lui, poate să facă gramatica nu numai accesibilă, dar chiar atrăgătoare și pasionantă. Aceasta depinde de o sumedenie de lucruri, ce-i drept. Amintesc două dintre ele: eliberarea de sub rigidul regulilor și definițiilor șablon; texte clare și pline de prospețime. În felul acesta profesorul poate mai bine să sublinieze utilitatea gramaticii. Să înlăturăm pentru todeauna greșita concepție, încă existentă pe alocuri, că studiul gramaticii ar fi un scop în sine și nu un mijloc de cunoaștere adîncită a limbii populului.

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

NEDUMERIRE

Au terminat de studiat balada „Peneș Curcanul” și acum întreaga clasă, îndrumată de profesor, privește cu atenție planșa de la sfîrșitul manualului ce reproduce vestitul tablou al lui N. Grigorescu, „Atacul de la Smîrdan”.

Atmosfera luptei eroice duse pentru independența patriei în care i-a introdus pe nesimțite balada lui V. Alecsandri capătă contururi noi, de astă dată prin folosirea efectelor create de arta penelului. Copiii văd încă mai limpede înaintarea furtunoasă, plină de curaj a bravilor ostași romîni, citesc pe chipuri îndrjirea și hotărîrea de a învinge.

Profesorul le cere ca în ora viitoare să prezinte o compunere după tabloul pe care îl au în față. Spre a-i orienta mai bine în alcătuirea lucrării, le pune și cîteva întrebări ajutătoare, care înlesnesc înțelegerea tabloului și fac ca tema pentru acasă să li se pară copiilor tot mai ușoară și mai frumoasă. Dar deodată, lucrurile se încurcă:

— Tovarășe profesor — se ridică din bancă nedumerit un elev după ce a parcurs în fugă indicațiile date în carte la pagina 29 în legătură cu compunerea. Ce vrea să spună autorul manualului nostru cînd scrie: „Deosebiți înțelegerea grupurilor din fundul țefos

al tabloului”? Eu nu văd așa ceva în locul indicat de manual.

Ca la comandă toată clasa și, bineînțeles, profesorul examinează mai atent tabloul.

— Da, copii. Să vedeți, tabloul original, în care sînt redată personajele în mărime naturală, este mult mai clar. În adevăr, pe pinza mare a lui Grigorescu se poate desluși în fundul tabloului ceea ce vă cere vouă cartea.

— Dar, tovarășe profesor, cum să înțelegem ceea ce ne spune mai departe: „Arătați ce mîșcări fac soldații în lupta piept la piept”. Nu vedem nici un dorobanș luptîndu-se piept la piept.

— Să vedeți — încearcă profesorul să scoată cu fața curată pe autorii manualului — în tabloul original...

— Bine, dar noi vom lucra acasă după planșa din carte, nu după tabloul original. Cum să descriem ceea ce nu vedem?

— Săriți peste partea aceasta și ocupați-vă de celelalte aspecte asupra cărora vă atrage atenția cartea — hotărăște în sfîrșit profesorul.

Copiii nu mai spun nimic. În sinea lor se întrebă însă — și pe bună dreptate — de ce autorii cărții, sau mai degrabă cei ce s-au îngrijit de redactarea și prezentarea ei grafică nu au fost mai atenți în munca lor.

A. C.

O excursie plină de învățămînte

Nu de mult, pionierii și elevii Școlii de 8 ani din comuna Ghioroc, raionul Lipova, au participat, sub conducerea diriginților și a instructorilor de pionieri și însoțiți de profesorii de specialitate, la o acțiune plăcută și instructivă. În cadrul complexului de măsuri pentru cunoașterea ținutului natal și a împrejurimilor, ei au participat la o excursie în localitatea Șiria, unde au vizitat casa memorială „Ion Slavici” și au urcat la ruinele vechii cetăți care a străjuit veacuri de-a rîndul pe o culme din imediata apropiere a comunei.

Fiecare din cele două obiective vizitate i-a impresionat profund pe elevi. Vizitînd casa memorială „I. Slavici” ei au urmărit cu interes exponatele, au ascultat emoționată lectura din „Budulea taichii” și evocarea unor momente din viața marelui povestitor ardelean născut aici și au plecat hotărîți să citească minunatele lui povestiri.

Vizitarea ruinelor cetății a constituit un bun prilej de educație patriotică. Profesorul de istorie le-a vorbit elevilor despre trecutul de luptă al poporului nostru pentru apărarea independenței naționale și, prezentîndu-le istoricul cetății, le-a dat lămuriri pri-

vind formele de apărare utilizate în epoca feudală.

De asemenea, poziția geografică a cetății a prilejuit clarificarea și fixarea unor noțiuni geografice în legătură cu cele 4 forme de relief care pot fi văzute din acest punct: potele ramificații ale munților Zărandului, dealurile acoperite cu vii și pomi fructiferi gospodărite de G.A.S., întinsele ogoare ale colectivei și lunca Mureșului, care se zărește în depărtare. Folosind harta, busola și binoclul, elevii au efectuat interesante exerciții de orientare.

Varietatea, bogăția impresiilor culese, dirijarea atentă a observațiilor asupra obiectivelor vizitate, atmosfera de voieșie, organizarea comună a acțiunii de către școală și organizația de pionieri au imprimat și un pronunțat caracter educativ acestei excursii. În sufletele pionierilor și elevilor s-a întărit sentimentul de dragoste pentru trecutul de luptă al poporului nostru, pentru valorile sale culturale, mîndria pentru varietația și pitorescul pămîntului patriei noastre, care își îmbogățește peisajul prin mărețele înfăptuiri ale socialismului.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
comuna Ghioroc,
raionul Lipova

Metoda citirii explicative sau metoda narativă?

Ca obiect de învățămînt de sine stătător, istoria începe să fie predată în clasa a IV-a. Dar elevii primesc cunoștințe cu caracter istoric încă din clasa I. Aceste cunoștințe formează prima etapă în predarea istoriei, o etapă pregătitoare, care îi familiarizează cu unele episoade izolate din istoria patriei prin lecțiile de citire, prin vizite la muzee, prin excursii la locurile istorice, cu prilejul diferitelor serbări ca cele de la 23 August, 7 Noiembrie, 30 Decembrie, 1 Mai etc.

În clasele II-III, lecțiile de citire cu conținut istoric au mai mult un caracter educativ, urmărind să trezească interesul copiilor pentru cunoașterea trecutului patriei și dragostea față de lupta poporului pentru libertate. Totodată, prin aceste lecturi se pun bazele formării unor noțiuni de istorie ca noțiunea de muncă, de proprietate, de oameni ai muncii și oameni care exploatează munca altora, de patrie și patriotism, de libertate etc.

În manualul de limba română pentru clasa a II-a există citeva legende. Ele oglindesc momente glorioase din trecutul de luptă al poporului nostru, fapte de vitejie și eroism care au caracterizat lupta pentru apărarea libertății și independenței. În clasa a III-a lecturile istorice se apropie mai mult, prin conținutul lor, de lecțiile de istorie ce se vor preda în clasa a IV-a. Ele au un conținut mai bogat, fenomenele istorice sînt mai bine prezicute și sînt prezentate în succesiune cronologică. Aici găsim mai multe elemente pentru înțelegerea noțiunilor de libertate socială și națională, de luptă de clasă etc. Astfel, de la o clasă la alta elevii mici se apropie din ce în ce mai mult de probleme de istorie care le vor fi predate sistematic în cadrul istoriei ca obiect de sine stătător.

Ceea ce îi preocupă îndeosebi pe învățători în perioada ce precede predarea istoriei ca disciplină aparte este găsirea și utilizarea metodelor menite să asigure nu numai însușirea temeinică a cunoștințelor elementare de istorie, ci și trezirea interesului și a dragostei elevilor pentru această disciplină.

Am avut prilejul să asist la două lecții deschise ținute de un învățător de la școala din comuna Găleş, raionul Curtea de Argeș. Prima lecție avea drept temă legenda „Condeiele lui vodă”. Învățătorul a început lecția cu o conversație pe tema apărării patriei. Apoi a anunțat că se va citi o lecție în care este vorba de apărarea patriei = și anume „Condeiele lui vodă”. După aceasta învățătorul a trecut la citirea integrală a legendei. Apoi a cerut elevilor să citească pe rînd cite un fragment. După fiecare fragment se oprea pentru a efectua analiza logică și a explica expresiile și cuvintele necunoscute. Cînd s-a sfîrșit citirea fragmentară, lecția a mai fost citită o dată în întregime și, cu ajutorul învățătorului, au fost extrase ideile principale.

Din discuțiile purtate de învățătorii care au asistat la această lecție deschisă a reieșit că rezultatele ei nu au fost dintre cele mai bune. Lecția nu a reușit să-i emoționeze pe elevi, să-i facă să trăiască stări afective corespunzătoare. Efectul emoțional redus al lecției se explică în primul rînd prin faptul că s-a folosit metoda citirii explicative. Absorbii de tehnica citirii, elevii au pierdut legătura dintre idei. Totodată, schimbarea cititorilor, felul lor diferit de a citi, lipsa de continuitate în citire, datorită pauzelor impuse de analiza fiecărui fragment, au întrerupt starea afectivă trezită o dată cu lectura primului fragment. Pe de altă parte, citirea fragmentară a limitat

explicarea cuvintelor și a expresiilor necunoscute, deoarece caracterul citirii nu permite să se introducă în cuprinsul textului cuvinte noi sau imagini plastice care să-i ajute pe elevi să înțeleagă ce au citit și să-i facă să-și imagineze desfășurarea acțiunii.

Citirea textului este desigur necesară pentru a dezvolta deprinderile de citire ale elevilor dar ea trebuie să aibă loc după ce elevii au cunoscut bine conținutul lecției, după ce au urmărit evenimentele în întregime și au trăit stările emotive corespunzătoare.

Același învățător a utilizat la o altă lectură istorică — „Mama lui Ștefan cel Mare” — o altă metodă. El a adus în clasă un tablou care reprezintă chipul domnitorului și, printr-o convorbire caldă și emoționantă, a pus în evidență calitățile lui Ștefan cel Mare, a subliniat dirigenția, curajul, patriotismul acestuia. Trecînd la povestirea legendei învățătorul a prezentat pe scurt împrejurările în care au avut loc evenimentele la care se referă legenda și a descris starea de neliniște a mamei și soției lui Ștefan în așteptarea însoțirii acestuia de la luptă. Șoșirea lui Ștefan la cetate a fost povestită pe un ton reținut, dar vibrant. Cu ajutorul unui alt tablou învățătorul a comparat starea sufletească a domnitorului învins, rănit și înconjurat de dușmani cu cadrul natural în care se desfășoară acțiunea (noapte, vînt, ploaie etc.) și a reușit să redea atmosfera legendei, trezînd astfel în sufletul elevilor puternice stări emotive: dragoste pentru Ștefan și ură față de dușmani. În reproducerea discuției dintre voevod și mama sa învățătorul a schimbat tonul povestirii, care a devenit categoric, paruncitor. Au fost folosite și versurile oclo unde a fost necesar pentru exprimarea cit mai plastică a ideilor. Astfel, învățătorul a reușit să reliefeze patriotismul mamei lui Ștefan, să arate că pentru ea dragostea de patrie era mai presus decît dragostea pentru propriul ei fiu. Expunerea ultimei părți a legendei — victoria poporului sub conducerea mareli voevod — a vibrat de entuziasm. Elevii au simțit bucuria și satisfacția victoriei obținute de moldoveni. Lecția a luat sfîrșit după ce elevii au expus și ei conținutul legendei și au citit-o de două ori.

Rezultatele acestei lecții au fost mult superioare primei. Redînd integral conținutul legendei învățătorul a favorizat înțelegerea ei deplină. Povestirea i-a permis totodată să introducă în expunere explicațiile necesare înțelegerii unor expresii și cuvinte necunoscute din text, fără să facă pauze care ar fi dus la întreruperea trăirii emotive. Metoda folosită i-a îngăduit în același timp să utilizeze de fiecare dată tonul adecvat pentru zugrăvirea vie a evenimentelor, să imbine timbrul vocii cu expresivitatea mimică. Trecerea de la o stare emotivă la alta a dat coloratură evenimentului istoric, a fixat în conștiința elevilor imaginea eroilor.

Analiza acestor două exemple este concludentă. Majoritatea legendelor și a lecturilor cu conținut istoric care se predau în clasele a II-a și a III-a au caracter narativ, apropiindu-se într-un fel de povești. În predarea lor nu putem să nu ținem seama de această caracteristică, după cum nu putem să nu ținem seama de faptul că, la această vîrstă, copiii gîndesc bazîndu-se pe imagini concrete, au o imaginație activă și plastică, sînt deosebit de emotivi. De aceea, în predarea lecțiilor de acest gen, este indicată utilizarea metodei narrative și nu a metodei citirii explicative pe fragmente, care urmărește în primul rînd dezvoltarea deprinderilor de citire, de sintetizare și abstractizare.

Inv. FLOREA STATE
comuna Brăduleț
raionul Curtea de Argeș

Pentru ca în catalog să nu mai fie note mici

Ce avem de făcut pentru ca toți elevii noștri să aibă o pregătire cit mai bună, pentru ca într-o clasă sau alta să nu mai existe elevi rămași în urmă la învățătură, elevi cu note mici? Este o întrebare pe care și-o pun deseori învățătorii și profesorii preocupați de rezultatele muncii lor. Și-au pus-o, în aceste zile, și cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 13 din Craiova.

Pentru a găsi soluții practice de rezolvare a acestor probleme ei au studiat îndeaproape încă acum, înainte de încheierea primului trimestru, cauzele rămîinerii în urmă la

învățătură ale elevilor cu note mici. Dirigenții au cercetat cataloagele, au stat de vorbă cu profesorii, cu elevii, cu părinții acestora, au adunat o sumă de observații care au fost puse în discuția consiliului pedagogic.

Și-au dat seama că rămîinerea în urmă a fost provocată de cauze cum ar fi lipsa unei legături suficient de strînge cu familia, neglijarea regimului zilnic al elevilor etc.

În raport cu cauzele relevate în cadrul discuțiilor s-au făcut propuneri și s-au stabilit măsuri concrete în vederea îmbunătățirii situației

la învățătură. Printre altele, profesorii au arătat că, în etapa actuală, pregătirea elevilor în vederea lucrărilor scrise constituie un bun prilej pentru a înlătura lacunele din cunoștințele lor. De asemenea, au hotărît să acorde ajutor individual elevilor rămași în urmă la învățătură, să poarte discuții cu părinții lor etc.

Toate acestea vor contribui, desigur, la îmbunătățirea situației la învățătură a elevilor rămași în urmă, la înlăturarea notelor mici din catalog.

Prof. GH. TUDOR
Craiova

Experiențe practice în laboratorul Școlii medii „Gh. Lazăr” din București

M I M O Z E

„Pe unii pedagogi să nu-i atingi nici cu o floare” — s-ar putea parafraza cunoscuta zicere. Într-adevăr, există pedagogi susceptibili. Cea mai blîndă a-diere critică la pentru ei proporțiile unui uragan. Cînd critica este „ierarhică”, cînd vine de la un „for”, cînd de pildă un inspector (brigada!) le analizează o lecție, tot ce depășește sugestia e respins de la primele cuvinte:

— Știu... Să vedeși... Păi, da... Păi, nu...

Circumstanțele se înalță ca niște metereze în fața celei mai palide observații, analiza critică este contestată pe toate laturile.

Așteptați ca în paradisiaca lor grădină — nu lipsită totuși de buruiană — să încolțescă vre-un firicel de autocritică? Dacă tot sînteți puși pe așteptare, e preferabil să așteptați expresul de Curlici la ceasul de la Universitate...

Poate e vorba de o sială oratorică? Poate că se simt mal în largul lor în dările de seamă? Căutați... De la prima frază — „Planul de învățămînt a fost parcurs conform planificării calendaristice” — pînă la ultima — „Am realizat educația comunistă” — nici o îndoială, nici o umbră, nici un minus. Ce-i drept, nici o analiză. Ba da, să nu exagerăm. Omul are de răspuns la un punctaj. Iar dacă punctajul prevede „lipsuri și greutăți”, scrie și el: „N-am făcut vizite părinților elevului X, deoarece sînt decedați”...

Sensibilitatea acestor mimize atinge însă uneori paroxismul: atunci cînd cel care minuieste critica, oricît de precaut, este un... coleg. Vanitos și infailibil, senzitivul nostru nu poate înțelege că o observație cel mai adesea moderată și profund judicioasă privind munca personală e cu totul altceva decît atac, imixtiune, insultă. Jignit, cu

promptitudinea sepiel, își varsă în întreg colectivul țierea. — „Ce se vîră? Ce-i pasă? Li credeam coleg...” Și cum nu poate exprima fără aceste „idei”, răspunde cu țîndă și birfă. De acum încolo principalul său sietnic va fi ranchiuna. O ranchiună de durată, care are toate șansele să iasă la pensie o dată cu martirul nostru. Omul devine surd la salut, mut la întrebări. Nu simulează supărarea. E supărat de-a binelea. Și dacă își îngroașă supărarea, dacă o lungeste fără noimă e pentru a preveni pe oricine că există un risc în a-l critica. Riscul e imbulnarea sa. Trebuie spus că, deși absolut neglijabil, este din păcate, uneori, luat în seamă. Se găsesc surori de caritate care oblojesc cum pot mai blînd rana amorului său propriu. „Sîntem un colectiv mic... De ce să producem suferință, și încă una atît de considerabilă? Lumina blîndă a colegialității să străbată prin toate ferestrele cancelariei. De ce să oblonim una din ele? La ce bun un Miază-Noapte între noi?”

Funcționează în acest caz criteriul comodității personale, căci altminteri... Altminteri, cu cea mai înălțătoră colegialitate am lua parte la dezbaterile cazului. Și, fără îndoială, am spune:

— Omul care te-a criticat te ajută din toate punctele de vedere, inclusiv din punctul de vedere al amorului propriu, căci încearcă să te elibereze de o deficiență. Mîndria profesională a fiecăruia e pe deplin legitimă, dar se legitimează printr-o muncă adevărată, nu printr-una ciuruită de lipsuri. De abia a te „lăsa în pace” presupune „desconsiderare, lipsă de stimă. Cît de necesară este critica în munca noastră, ca și în orice muncă cu oamenii, ca și în literatură, de exemplu! Lucrăm întotdeauna cu exigența unor in-

generi al sufletului omenesc? Nu ne tirăște uneori, măcar o oră, măcar citeodată, valul perlii al rulinei? Să ne supărăm că cineva sună alarma asupra primejdiilor de împotmolire? Te-ai obignuit, de pildă, să întirzi la oră. Cineva s-a uitat ostentativ la ceas și... te-ai supărat. Ești gata să intri într-un potop de recriminări și nici prin minte nu-ți trece că elevii au și ei un ceas, chiar dacă nu la mîndă, că de fapt ei sînt de mult judecătorii întirzierilor tale. De ce pudoarea de a fi judecat nu funcționează și față de ei? Te-ai obignuit să mitraliezi cataloagele cu trei. Cineva s-a mirat (era vecin de rubrică, cu o recollă bogată de note mari) de această colecție de cioburi... Te-ai proclamat nu știu ce fel de „suveran”, amintind că dispuși de nu știu ce fel de autoritate. Din nou potop de lamentări și din nou nici prin gînd nu-ți trece că autoritatea pedagogică nu e de partea unui profesor înfrînt de niște copii din clasa a V-a... Și că, în general, autoritatea se cîștigă printr-o trudă îndelungată, prin autocontrol permanent, printr-un nemărginit elan de a-ți perfecționa propria muncă. Aici nu au ce căuta dramele „autorității”, aici orice ajutor e prețios. Iar dacă, indiscutabil, există anumite moduri de a ne într-ajutura, acestea nu constau în nici un caz în a înveli critica în celofan și în a așterne buchetul ei, petală cu petală, la picioarele vanităților...

Mimizele găsesc din ce în ce mai greu condițiile de seră care le-ar conveni și încep să se obișnuiască cu climatul riguros dar tonic al vieții. Colectivele fac front și în această privință și amorul propriu al mimizei nu mai găsește aliaji.

Ici colo îi mai vezi, întunecați, ca atinși de brumă. Semn bun: sera a fost spartă...

MIRCEA SINTIMBRIANU

A III-a sesiune de lecturi pedagogice

De curind s-a desfășurat la Iași și Galați cea de a III-a sesiune de lecturi pedagogice a cadrelor didactice care lucrează în școlile profesionale și tehnice din regiunile Suceava, Iași, Bacău, Galați, Drobeta, București, Oltenia, Ploiești și Argeș.

Lucrările sesiunii au prilejuit un larg schimb de experiență metodică și științifică și vor contribui fără îndoială la îmbunătățirea muncii în școlile respective.

Preocupându-se de cât mai buna pregătire a sesiunii, Cabinetul metodic pentru învățământul profesional și tehnic din București a alcătuit din vreme propunerile de teme pentru lucrările ce urmau să fi prezentate în cadrul ei, astfel încât cadrele didactice să le poată elabora în condiții bune. De asemenea, cabinetul a acordat consultațiile necesare celor care au elaborat asemenea lucrări.

La ședința din Iași a sesiunii au fost prezentate 13 lucrări, iar la cea de la Galați — 22. În general lucrările s-au referit la probleme de organizare a învățământului teoretic și practic, la probleme de metodică, la probleme educative și la probleme privind munca de îndrumare și control a directorilor de școli.

Prin conținutul lor majoritatea lucrărilor prezentate au dovedit preocuparea cadrelor didactice pentru continua perfecționare a pregătirii lor pedagogice, dorința de a contribui la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

În ședințele plenare ale sesiunii s-au remarcat în mod deosebit prin calitatea lor ridicată lucrările „Din experiența confecționării și folosirii dulapului metodic al maestrului-instructor” elaborată de ing. Eugen Ripă, inspector metodic, „Organizarea muncii dirigintilor în școlile profesionale și tehnice”, elaborată de tov. Pelaghia Popescu de la I.P.C.D. Iași (o lucrare de cercetare științifică foarte interesantă, dar al cărei conținut mai urmează să fie studiat ulterior în special în ceea ce privește modul de aplicare a procedurilor propuse) și „Metode și procedee folosite de director în îndrumarea și controlul învățământului teoretic în școlile profesionale și tehnice” elaborată de Gheorghe Leontescu, director adjunct la Școala profesională de construcții din Brăila.

Sunt multe lucrări valoroase și printre acelea care nu au putut fi prezentate în sesiune, din cauza timpului limitat. Astfel sînt, de exemplu, lucrările „Rolul excursiilor cu temă în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor la botanică”, elaborată de prof. Silvia Lăpușcă și prof. Valeria Movilescu de la Grupul școlar agricol din Iași, „Desfășurarea predării în producție la întreprinderea „Steaua Rosie” de prof. M. Hopenică etc.

S-a constatat însă că din păcate, o parte din lucrările prezentate pentru sesiune au fost de calitate slabă tratînd problemele superficiale și neimpărțînd nimic din experiența proprie. Astfel de lucrări nemulțumitoare au fost, de exemplu, „Cum realizăm legătura dintre teorie și practică la obiec-

tul legumicultură”, elaborată de prof. Gh. Doborgeanu de la Centrul școlar horticol din Fălticeni, „Legătura dirigintei cu familia”, elaborată de prof. Toma Traian de la Școala profesională de mecanică agricolă din Tg. Neamț etc.

Lucrările prezentate în plenară și în secții, discuțiile și propunerile făcute pe marginea lor au permis să se desprindă o serie de concluzii care trebuie să constituie un îndrumar pentru activitatea de viitor a cadrelor didactice din învățământul profesional, de meserii și tehnic.

Multe din aceste concluzii privesc educația comunistă a elevilor. Participanții la sesiune au subliniat necesitatea întăririi caracterului sistematic al activității dirigintilor și a întregului colectiv de cadre didactice ca și necesitatea de a se folosi în cadrul orelor de dirigenție forme mai variate — scurte expuneri prezentate de elevi, discuții, mici simpozioane etc. De asemenea s-a evidențiat necesitatea de a se asigura continuitatea muncii dirigintilor la aceeași clasă, astfel ca aceștia să aibă posibilitatea de a-și urmări elevii pînă la absolvirea școlii, pentru a-i putea cunoaște în mod adîncit și pentru a putea exercita asupra lor o influență mai puternică. S-a subliniat totodată importanța folosirii pe o scară mai largă în procesul educației comuniste a diverselor forme ale activității în afara clasei — prezentarea de medalioane literare, seratele științifice etc., care completează și largesc orizontul elevilor și au asupra lor o însemnată influență pozitivă.

În legătură cu munca de îndrumare și control a directorului de școală participanții la lucrările sesiunii s-au referit îndeosebi la problemele pe care le ridică pregătirea acestuia pentru analizarea lecțiilor la care asistă în vederea acordării unui ajutor efectiv cadrelor didactice. Directorul trebuie să se preocupe în primul rînd de conținutul ideologic și politic al lecției, de exactitatea științifică a noțiunilor transmise, de justetea metodelor folosite de profesori — au arătat cei care luau cuvîntul. Ei au subliniat de asemenea că pentru a-și îndeplini cât mai bine sarcina de a controla și îndruma munca instructiv-educativă directorul trebuie să folosească mai larg sprijinul comisiilor metodice și al cadrelor didactice cu experiență în specialitatea respectivă.

În referatele cu privire la instruirea practică în atelierle-școală și în întreprindere, și în discuțiile care au avut loc pe marginea lor s-au scos în evidență rezultatele obținute pe această linie la Grupul școlar de petrolchimie din Iași, datorită utilizării dulapului metodic al maestrului și s-a propus generalizarea acestei experiențe. În vederea sprijinirii colectivelor din școli pentru realizarea unor astfel de dulapuri s-a cerut Cabinetului metodic din București să ia măsuri pentru multiplicarea documentației tehnice necesare.

Instructorul zilnic al maestrului ajută ucenicilor să se orienteze mai bine în efectuarea noilor lucrări

De asemenea, s-a arătat că trebuie popularizată experiența școlii profesionale de pe lângă fabrica de rulmenți din Brlad cu privire la realizarea unor secții speciale pentru elevi în atelierle întreprinderii.

Au fost subliniate în mod deosebit o serie de sarcini a căror îndeplinire va contribui în mare măsură la ridicarea nivelului instruirii practice a ucenicilor și elevilor. Astfel de sarcini sînt, de exemplu, asigurarea de către conducerea școlilor a unor comenzi care să corespundă programei școlare și indicatorului tarifar pentru fiecare an de studiu, efectuarea de către maștrii instructorilor pe baza documentației tehnice de producție, multiplicitatea pe cit posibil a acestei documentații în fiecare școală etc.

Lucrările desfășurate la Iași și Galați în cadrul celei de a III-a sesiuni a lecturilor pedagogice au relevat în același timp faptul că sînt necesare o serie de măsuri care să contribuie la ridicarea nivelului pregătirii pedagogice a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic. Printre aceste măsuri se numără, de exemplu, organizarea de cursuri pentru perfecționarea maștrilor-instructori și a profesorilor de cultură tehnică (în special a celor care predau desenul tehnic), publicarea unor lucrări cu caracter metodic, sprijinirea largă a celor ce elaborează asemenea lucrări etc. S-a propus ca în viitor sesiunile lecturilor pedagogice să aibă loc în timpul vacanțelor școlare, pentru a antrena să participe la lucrările lor un număr cât mai mare de cadre didactice.

Cea de a III-a sesiune a lecturilor pedagogice din învățământul profesional și tehnic a reprezentat prin valoarea de ansamblu a lucrărilor prezentate și prin discuțiile rodnice care au avut loc în cadrul ei, o mărturie elocventă a creșterii pregătirii științifice și metodice a profesorilor și maștrilor-instructori.

De ce totul într-o singură zi?

Ora 7,30 dimineața. Pe porțile celor mai multe din marile spitale bucureștene — la „Vasile Roaită”, la „Carol Davila”, la „Fundeni”, la „Gh. Marinescu” etc. — intră, o dată cu personalul medical și sanitar, sute de elevi ai Școlii tehnice sanitare din Capitală. Să urmărim activitatea citirilor din cele 115 clase ale acestei școli în care se pregătesc cadre medii sanitare pentru 18 specialități, începînd cu asistența medicală și pediatria și terminînd cu radiologia, laboratorul clinic și farmacia. Să luăm bunăoară anul III — medicina generală. Cinci zile sînt dedicate exclusiv practicii, timp în care elevii lucrează în spital la patul bolnavilor sau în cabinetele de consultații. Rezultatele acestei activități sînt consemnate în numeroase scrisori trimise de conducerea clinicilor și spitalelor care felicita conducerea școlii pentru buna pregătire, pentru conștiința profesională și răspunderea în muncă de care dau dovadă elevii.

Totuși, o privire atentă indică la majoritatea elevilor o oarecare scădere a ritmului activității în zilele care preced și care urmează ziua consacrată în special cursurilor teoretice. De ce? Simpla cercetare a programului de activitate din această zi este în mare măsură edificatoare: programul ei prevede 9 ore de curs teoretic.

„Ținînd seama de specificul de vîrstă al elevilor, de dezvoltarea lor psihică și fizică — ne spune tovarășul doctor Ion Pironcov, directorul Școlii tehnice sanitare — socotim, ca specialiști, că în mod excepțional, o dată pe săptămînă, o asemenea activitate școlară nu-i obosește peste măsură pe elevi”.

„În ansamblu — ține să sublinieze și tovarășul dr. Nicolae Manolescu, directorul adjunct al școlii — incluzînd și diferitele munci social-obștești, cercurile de studiu ideologic, ședințele organizațiilor de masă din care fac parte elevii, precum și pregătirea lor pentru lecții — programul de activitate zilnic al elevilor nu este supraîncărcat. Raportat la posibilitățile fizice și intelectuale ale acestora, un astfel de regim zilnic de lucru poate fi considerat rațional”.

Sîntem de acord. Numai că există un punct nevralgic în întreaga această argumentare: de ce

orele de curs teoretic sînt programate toate într-o singură zi? Majoritatea lor se referă la discipline grele — anatomia, igiena etc. — care solicită într-o măsură deosebită atât puterea de raționament cît și memoria elevilor. Oare pot participa ei cu aceeași atenție la lecții timp de 9 ore? Dar pregătirea pentru aceste lecții, care în mare măsură se efectuează în ziua ce precede lecțiile teoretice, nu solicită și ea prea mult capacitățile fizice și psihice ale elevilor?

La aceste întrebări răspunsul a fost evaziv. Totuși, ca specialiști, conducătorii școlii au trebuit să recunoască faptul că programul zilei de curs teoretic este departe de a fi alcătuit în mod științific, rațional.

În fapt el are repercusiuni care nu se limitează la activitatea de studiu din ziua cu program încărcat, ci influențează și activitatea elevilor din perioada care precede programul de curs teoretic (elevii caută să folosească la maximum timpul de practică pentru studii teoretice), ca și din perioada următoare cînd, la cei mai mulți, oboseala își spune un cuvînt greu.

De ce se menține o asemenea zi nesfîrșită de lecții teoretice?

La prima vedere motivul pare a fi de ordin obiectiv: repartizarea sălilor de curs, nu pe deplin suficiente în condițiile existente, cînd în școală sînt 115 clase din anii I, II și III. Socotim că organele de resort ale Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale trebuie să acorde un sprijin efectiv școlii în această privință, prin mărirea spațiului actual la nivelul cerințelor planului de școlarizare. Dar chiar în actualele condiții se poate alcătui mai rațional programul zilnic al elevilor. Căci numărul orelor de curs pe ansamblul școlii rămîne același, chiar dacă la anul III lecțiile teoretice se eșalonează în două zile, respectiv cite 4 și 5 ore în fiecare zi.

Desigur, aceasta impune dificultăți mai mari în alternarea claselor în sălile de cursuri. Credeam însă că rezultatele, concretizate în pregătirea superioară a elevilor pe baza stabilirii unei curbe a efortului repartizat într-un mod mai judicios pe zile, cer cu insistență o asemenea alternare.

AL. C.

Predare intuitivă

În perioada activității din timpul iernii, la școlile profesionale agricole capătă o mare importanță studierea diferitelor discipline de specialitate — agricultura generală, fitotehnia, horticultura etc. În vederea unei cit mai bune pregătiri a ucenicilor la aceste discipline este indicată folosirea pe scară largă a materialului didactic (plante, semînte, organe de plante atacate de boli, diferite insecte dăunătoare, planșe, mulaje etc.). Acest material este necesar atît în predarea propriu-zisă cît și pentru lucrările practice de laborator la obiectele de specialitate, lucrări

care se efectuează de obicei frontal.

În scopul procurării materialului intuitiv pentru lecțiile din timpul iernii noi am folosit în cea mai mare măsură timpul de experiență și grădina botanică a școlii. Astfel, de pe cîmpul de experiență ne-am procurat soiurile cele mai productive, precum și plante adaptate condițiilor de climă și sol din regiune. Anul acesta, de pildă, pe cîmpul de experiență s-au efectuat experiențe în culturi comparative cu 2-3 soiuri de griu de toamnă, 9 soiuri de orzoaică, 6 soiuri de orz de

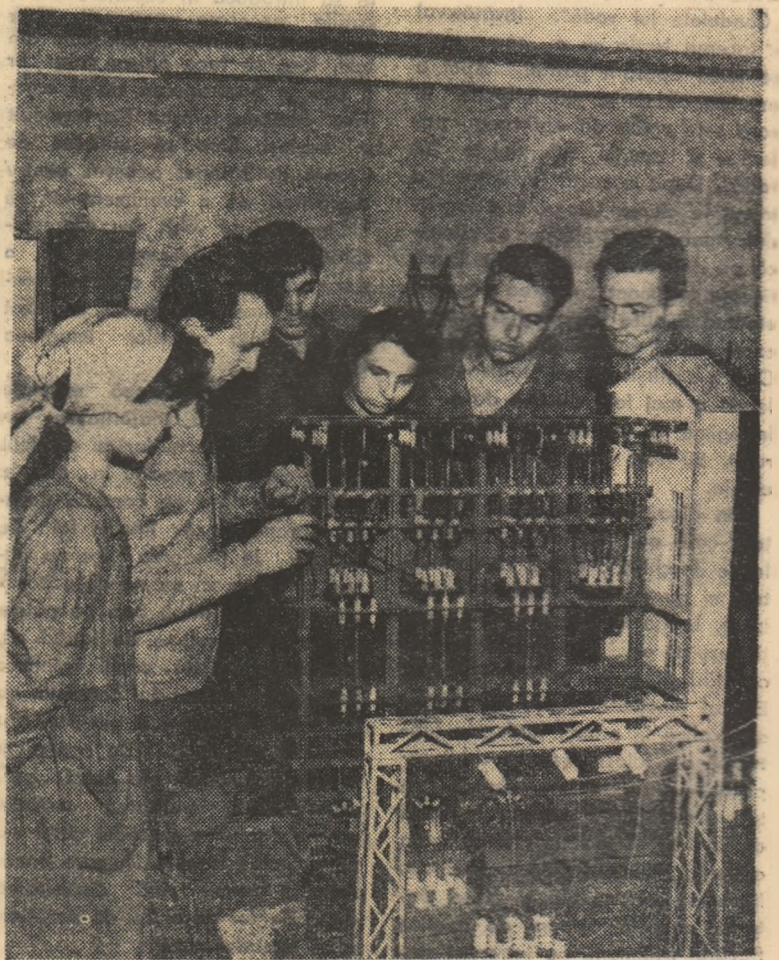
toamnă, 10 soiuri de porumb, 36 soiuri de ovăz și de cartofi.

Din grădina botanică s-au obținut numeroase specii de plante din diferite familii, plante anuale și perene necesare pentru predarea botanicii și a fitotehniei.

Acum, mostre din toate aceste plante presate în ierbură sau legate în mînușchiuri, putînd fi oricînd folosite în cadrul experiențelor, au fost aduse în cabinetul-laborator și constituie principalul material intuitiv folosit la lecțiile de specialitate.

Ing. ION RADU

Centrul școlar agricol din Dumbrăveni, raionul Sighișoara

Lecție despre stadiile de transformare a curentului, în cabinetul de fiziologie al Grupului școlar „Iosif Ranghej” din Capitală

De la corespondenți și cititori

Preocupări științifice și metodice

Este caracteristică învățătorilor și profesorilor din zilele noastre dorința de a ridica în permanență calitatea muncii lor, de a ține lecții mai bune, de a asigura tuturor elevilor o pregătire cât mai temeinică. Și ei înțeleg că pentru aceasta trebuie să învețe, să învețe necontenit. Nimeni nu mai socotește astăzi că pregătirea sa a luat sfârșit o dată cu absolvirea unei universități sau a unui institut. În școală, paralel cu munca practică depusă zi de zi la catedră, cadrele didactice desăvășesc o intensă activitate menită să contribuie la ridicarea calificării lor profesionale. Cercurile pedagogice, comisiile metodice, referatele, interesistențele la lecții, schimburi de experiență, numeroasele forme ale activității metodice și științifice pe care le întâlnim în fiecare școală sînt tot atâtea mijloace folosite de pedagogi pentru a-și îmbogăți cunoștințele științifice de specialitate și experiența metodică.

Numeroase corespondențe relevă preocuparea cadrelor didactice de a utiliza în cât mai largă măsură aceste mijloace. Iată câteva din ele.

Varietate în tematică

Cercul pedagogic al profesorilor de limba română din raionul Slatina manifestă o grijă deosebită pentru a cuprinde în planul său de activitate teme cât mai variate.

Acest aspect, al varietății muncii desfășurate în cerc, a constituit de altfel una din principalele probleme de la care au pornit discuțiile la prima ședință ținută în acest an școlar. Membrii cercului au criticat faptul că în anul școlar trecut au lipsit din planul de activitate al cercului teme privind limba literară, metodică lecțiilor de compunere, a lecțiilor excursie etc.

În consecință, în tematica din acest an a cercului au fost incluse referate ca „Limba literară — aspectul cel mai îngrijit al limbii întregului popor”, „Metode folosite în predarea lecțiilor de compunere”, „Metodica desfășurării lecțiilor-excursie” etc. Totodată în planul de activitate al cercului au fost prevăzute lecții deschise de gramatică și literatură, interesistențe la lecții în cadrul școlii experimentale de 8 ani din comuna Pietra, sprijinirea cadrelor didactice care se pregătesc pentru examenul de definitiv și gradul II, observații asupra programelor și manualelor școlare.

Prof. PAUL NIȚOIU
comuna Doba, regiunea Argeș

Interasistențe la lecții

Pentru a asigura continuitatea muncii cu elevii care trec din clasa a IV-a în clasa a V-a profesorii care vor predă în anul viitor la clasa a V-a a școlii noastre asistă la lecțiile învățătorilor sau, uneori, țin ei înșiși

lecții la aceste clase. De curind a asistat la una din lecțiile mele de zoologie profesorul de științe naturale Ilie Tudor, care este și directorul școlii. După lecție am discutat împreună despre metodele folosite în lecție, despre modul cum pot contribui cunoștințele de zoologie la formarea bazelor concepției materialist-dialectice a elevilor, despre cum pot contribui acestea la trezirea interesului elevilor pentru a cerceta fauna patriei etc. La scurt timp după aceasta am avut prilejul să asist eu la o lecție de zoologie ținută de profesorul Ilie Tudor, tot la clasa a IV-a.

Din aceste asistențe am avut de învățat atât eu cât și tovarășul profesor. Eu am putut vedea cum expune în fața elevilor un profesor specialist unele probleme de științe naturale, iar el, la rîndul său, a avut posibilitatea să observe cum trebuie să se desfășoare predarea când se lucrează cu copii de vîrstă mică.

Inv. V. RĂBULESCU
Școala de 7 ani „23 August”
din Slatina

Cercetări de specialitate

Alături de numeroase lucrări cu caracter metodic, cum ar fi „Problemele educative ale predării gramaticii limbii române la clasele III-VIII”, „Despre metodele predării geografiei la clasa a III-a”, „Utilizarea metodei comparative în predarea limbii latine” etc. cadrele didactice din școala noastră, școala medie „Aurel Vlaicu” din Orăștie, elaborează și unele lucrări de specialitate pentru care depun o adevărată muncă de cercetare științifică.

Astfel profesorii de limba română efectuează cercetări în do-

menul limbii și literaturii avînd în vedere teme ca „Folclorul tradițional la muncitorii mineri”, „Contribuții la cunoașterea operei lui Alexandru Sahia”, „Particularități ale limbii vorbite pe valea Berului”. La fel, profesorii care predau științele naturii pregătesc lucrări ca „Geomorfologia regiunii”, „Studiul finetelor din Orăștie” etc.

Pe lângă faptul că ridică nivelul pregătirii lor de specialitate, munca depusă de profesori pentru elaborarea unor astfel de lucrări îi ajută să culeagă și anumite date pe care le vor folosi apoi în lecții.

Prof. ION ILIESCU
Orăștie

În comisiile metodice

Una dintre preocupările comisiilor metodice de la școala medie „Al. Vlahuță” din Rm. Sărat o constituie îmbogățirea experienței profesorilor în legarea învățămîntului de viață. În cadrul comisiilor metodice profesorii de matematici au discutat modul cum pot folosi în problemele de aritmetică date despre producție luate din întreprinderi, de la gospodăriile agricole de stat, de la gospodăriile agricole colective, din ziare și reviste etc. Cu prilejul unei ședințe în care s-au purtat discuții pe marginea unui referat privind problemele educației tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar cadrele didactice au arătat cum pot fi folosite în munca educativă materialele din presă privind evenimentele interne și externe.

Prof. UȚĂ N. VASILE
Rm. Sărat

Pentru preșcolari — procedee variate

Mi-am pus adesea întrebarea ce procedee sînt mai indicate pentru a transmite copiilor din grupa mare cunoștințele și deprinderile de numărare și socotit pînă la zece.

Căutînd să găsesc răspunsul cel mai bun la această întrebare am studiat cu atenție programa pentru învățămîntul preșcolar și m-am străduit să pregătesc cu cât mai multă atenție activitățile de numărare și socotit. Am confecționat în acest scop și materialul didactic și ajutor adecvat. Pentru jocurile

didactice din cadrul numărării și socotitului, de exemplu, am pregătit desene viu colorate: lepușii și vînătorul, Albă ca zăpada și cei șapte pitici, Albinel și stupul, Scara animalelor, Fluturașii etc. Am confecționat de asemenea bețișoare colorate, mingi și am ales materiale din natură: ghindă, castane etc. Am pregătit coșulețe și plicuri în care am adunat materialele respective, pentru a economisi timp la împărțirea lor.

Bazîndu-mă pe materialul con-

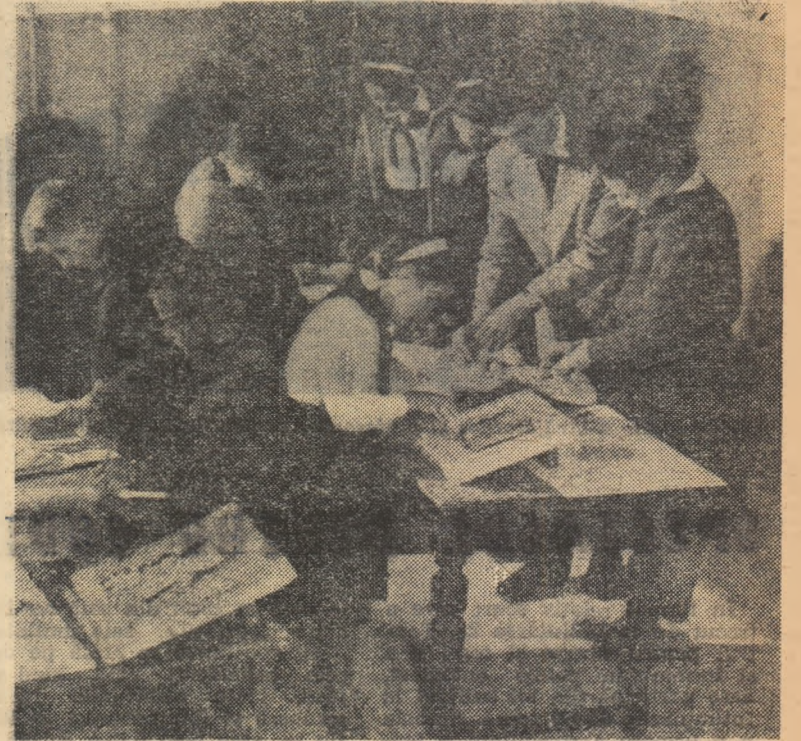
fecționat încerc ca pe neobservate, prin joc, dar în mod sistematic, să formez gîndirea logică a copiilor și astfel să-i ajut să înțeleagă cunoștințele de numărare și socotit. Datorită folosirii acestor mijloace variate și atrăgătoare copiii manifestă mult interes pentru însușirea cunoștințelor care-i vor sprijini în munca lor de mine, la școală.

ZENAI DA STREZA
Grădinița de copii nr. 3
— Odorhei

Pînă nu de mult copiii țăranilor muncitori din comuna Țuțulești, raionul Costești, regiunea Argeș, învățau într-un local vechi și necorespunzător.

Începînd cu acest an școlar ei învățau într-un local nou, așa cum se ridică acum cu miile în țara noastră. El a fost construit cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, ca și cu sprijinul cetățenilor din comună.

În clișeu: Noul local al școlii din comuna Țuțulești.

Oră de modelaj în secția de plastică a unei școli de artă

În „Săptămîna economiei”

Datorită muncii de convingere asupra însemnătății de a economisi prin C.E.C. pe care au desfășurat-o în rîndurile lor cadrele didactice, 90% din elevii Școlii de 8 ani din Tufeni, raionul Drăgănești sînt depunători la C.E.C. avînd la data de 5 noiembrie un sold de 12.000 lei.

Elevii s-au angajat ca în „Săptămîna Economiei” numărul depunătorilor să crească, ajun-gîndu-se la un procent de 100%.

I. IONESCU

Prof. I. TRIFU

VIITORII ARTIȘTI

Cînd vii de la gară spre centrul orașului Turnu Severin, pe strada Cicero, o firmă mică îți arată că te afli în fața școlii de muzică și arte plastice. Dimineața ori după-amiază vezi ieșind de aici copii între 6 și 14 ani, cu caiete de muzică ori cu partituri sub braț, cu vioară, cu clarinetă și trompete, cu violoncele, sau cu planșete de desen. Sînt mulți copii — aproape 260, fete și băieți.

Pe fețele tuturor vezi înflorind voioșia, sănătatea, fericirea de a crește în grădina minunată a patriei socialiste.

Fiecare zi le aduce noi bucurii: micul Matei Coci a învățat un cîntec nou la secția de preșcolari, Ștefan Dan a izbutit să pună corect degetele pe corzi, Marcel Dincă a primit nota 10 la educația muzicală. Voinea Marin, de la Casa de copii, a modelat frumos un ciocan, iar Teodora Mateescu a fost laudată pentru izbutitul ei în tablou în pastel, înfățișînd un aspect de muncă de la uzinele mecanice. În fiecare zi noi și noi bucurii de acest fel.

Cum era oare înainte? Cine dintr-un asemenea orașel din provincie putea să-și dezvolte talentul artistic? Copilul boierului, al negustorului, al patronului, al unuia sau altuia cu nume sunătoare... Cit despre copiii strungarului, ai mecanicului, ai țesătoarei și ai plugarului nici vorbă nu putea fi pentru ei de așa ceva.

Astăzi, în anii regimului democratic-popular, copiii oamenilor muncii li s-au deschis toate drumu-

Spiritul economisirii este sădit la elevii școlii din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, încă din primele clase. Drept urmare, marea majoritate a pionierilor sînt posesori de librete C.E.C.

În fruntea acțiunii de economisire a banilor pe libretile C.E.C. se află pionierii claselor a V-a „B” și a VII-a „A”.

rite spre înfăptuirea celor mai îndrăznețe visuri. Ei au acum posibilitatea să-și aleagă cele mai variate căi în viață, fiind pregătiți în școli cu profesori care mai înainte nici nu existau la noi.

Copiii sînt conștienți de marea datorie pe care o au față de patria lor nouă și liberă și învăț învață cu seriozitate, cu sîrguință, hotărîți să urce tot mai sus pe minunatul drum al artei.

Orchestra și corul, recitatorii și soliștii instrumentiști ai școlii se întîlnesc adesea, în noua și frumoasa sală a teatrului severinean, cu oamenii muncii din oraș care-i apreciază și îi încurajează cu dragoste. De asemenea, elevii școlii prezintă montaje literar-muzicale la stația locală de radiodifuziune. În toate aceste manifestări ei pun în primul rînd recunoștința fierbinte pentru fîrăritorul minunatei lor vieți de astăzi — partidul.

Accompaniate de acordurile instrumentelor zeii și zeci de glasuri cristaline fac să răsune versurile cîntecului lor îndrăgit:

Am pornit cu-nflăcărare
Pe-un drum presărat cu primăveri
Mulțumim din inimă partidului
Că-ntr-o zi de sîmbătăore
Ne-a croit drum nou de pionieri.

MARIA POPESCU
Turnu-Severin

Spectacole date de elevi

Sub îndrumarea cadrelor didactice, elevii de la Școala medie din Tg. Ocna, regiunea Bacău, desfășoară o bogată activitate culturală. Majoritatea elevilor sînt cuprinși în corul școlii, în echipele de dansuri ori în cele de recitatori.

Avînd un repertoriu bogat, aceste formații artistice ale școlii medii din Tg. Ocna au dat izbutite spectacole atât în școală cît și la Casa de cultură din oraș, bucurîndu-se de succes.

Inv. GEORGETA NOURĂȘ

Demonstrație a învățătorilor și profesorilor englezi împotriva înghețării salariilor

SPECTACOL PENTRU COPII

În timpul relativ scurt care a trecut de la înființarea sa, Teatrul pentru tineret și copii și-a și format un public entuziast, care participă din tot sufletul la întâmplările de pe scenă. Aceasta e o urmare a străduințelor teatrului de a se apropia de copii, de a-i atrage. Toate spectacolele încep cu o mică uvertură, o melodie vioaie și antrenantă pe care copiii au și învățat-o și o fredonează. Actorii sînt în mare majoritate aceiași; ei li se adresează copiilor direct de pe scenă sau uneori chiar din sală. În programul fiecărui spectacol, copiii găsesc probleme amuzante, iar dezlegarea lor... în programul spectacolului următor.

Recenta premieră a Teatrului pentru tineret și copii — comedia Nataliei Klikova „2 la aritmetică” — este primită cu viu interes de copii. Ea aduce în scenă întâmplări verosimile, ai căror eroi sînt pionierii sovietici din zilele noastre. Un profesor — autorul manualului de aritmetică — și doi pionieri intră în posesia unui caiet pe filele căruia a fost pusă nota 2. Al cui este caietul? Toți pornesc în căutarea posesorului caietului despre care știu puține lucruri. Dar, de fapt, la urmărire nu participă decît cei mici. Profesorul Teplișin îi stimulează numai, le dă — cum s-ar spune — coordonatele și-i urmărește, cu dragostea lui de pedagog, pe tot parcursul acțiunii. Intriga devine și mai interesantă din momentul în care grupului de „detectivi” i se alătură și alți elevi, printre care chiar Șurka, posesorul faimosului 2, care se dă drept un excelent matematician. Natalia Klikova, autoarea piesei, a intenționat să satirizeze din plin lăudăroșenia. Textul, regia și interpretarea au reușit să ridiculizeze un lăudăros, un îngîmfat așa cum este Șurka Medvedev, eroul principal al piesei. Interesant că, deși eroul este agreat de public — pentru că Șurka este simpatic și inteligent,

— nici un copil din sală nu înghite „gogoșile sale umflate”. Micii spectatori se arată pe deplin satisfăcuți cînd, rînd pe rînd, toate minciunile lui se spulberă și sînt bucușoși că lecția pe care i-au dat-o colegii îi va fi de învățătură. Căci în finalul piesei Șurka va deveni, cu ajutorul prietenilor săi, un școlar disciplinat, conștiincios și — evident — mai puțin infumurat.

Dar îngîmfarea nu este singurul obiectiv spre care țintește satira Nataliei Klikova. Comedia ei satirizează și atitudinea nedisciplinată la lecții, suflatul etc. Cu deosebit talent este tratată în piesă problema lecturii excesive a romanelor de aventuri și a efectelor ei dăunătoare. Școlărița Leolea, cu capul îmbuibat de literatură captivantă, vede peste tot numai suspiciți, numai hoți și spioni. La fiecare apariție, la fiecare nouă teorie detectivistă a Leolei sala izbucnește în hohote de rîs și rîsul este cea mai bună mărturie că scopul pe care și l-au propus realizatorii spectacolului a fost atins.

Există în piesă doi profesori. Ei sînt creionați cu deosebită căldură de autoare, sînt chipuri de adevărați pedagogi. Ei cunosc bine sufletul copiilor, știu cum să le vorbească și cum să-i îndrume.

Trebuie subliniată absența din piesă a aceluia „ton didacticist” care nu o dată se face simțit în piesele de teatru adresate școlariilor. Învățămintele ce se desprind din întâmplările de pe scenă nu sînt enunțate prin replici sentențioase, ci reies în chip firesc din întreaga acțiune.

Vizionînd împreună cu elevii noul spectacol al Teatrului pentru tineret și copii, ne vom afla nu numai în fața unei piese bune, pline de învățăminte, ci și în fața unei talentate interpretări. Sub conducerea lui Tudorel Popa, tinerii actori au dat viață unor adevărate figuri de pionieri.

AL. I. VLADIMIR

CONCURS

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

- 1) Profesor, poziția VII/3, disciplina Entomologie, catedra de Protecția plantelor, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.
  - 2) Profesor, poziția XXVII/1, disciplina Parazitologie, catedra de Parazitologie și zoologie, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.
  - 3) Conferențiar, poziția XXVIII/5, disciplina Fiziopatologie, catedra de Medicală și expertiză sanitar-veterinară, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.
  - 4) Conferențiar, poziția VI/3, disciplina Fitotehnie, catedra de Fitotehnie, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.
  - 5) Șef de lucrări, poziția III/4, disciplina Tractoare, catedra de Tractoare, unelte și mașini agricole, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.
  - 6) Lector, poziția XXIII/1, disciplina Limba rusă, catedra de Limbi străine, pendinte de Facultatea de horticultură.
- Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen

de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul Institutului, următoarele acte: 1) copie legalizată de pe actele de studii; 2) copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe (pentru posturile de profesori și conferențieri); 3) copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar (pentru posturile de profesori sau conferențieri); 4) lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; 5) certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; 6) certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează (pentru posturile de șef de lucrări și lector); 7) memoriu de activitatea didactico-științifică, semnat de candidat; 8) autobiografie.

Concursul va avea loc după două luni de la apariția anunțului, la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, b-dul Mărăștii nr. 59, de la rectoratul cărui se pot obține zilnic, între orele 9-14, informații suplimentare.

Pregătiri intense în întreaga lume

Oamenii muncii din toate țările văd în apropiatul Congres Sindical Mondial, care va avea loc la Moscova între 4-16 decembrie, o nouă și puternică manifestare pe plan internațional a voinței de unitate, pace și progres social care animă întreaga omenire muncitoare.

Pentru a ilustra progresul vădit al unității mișcării sindicale progresiste internaționale este suficient să amintim cum au crescut rîndurile F.S.M. de la un Congres la altul. Astfel, la primul Congres Sindical Mondial (Paris 1945), cînd s-a constituit Federația Sindicală Mondială, au fost reprezentați 66 milioane de oameni ai muncii din 56 de țări. În 1949, la cel de al doilea Congres Sindical Mondial, care a avut loc la Milano, deși capitalul monopolist a asmuțit pe liderii sindicali de dreapta din S.U.A., Anglia, Franța, Italia, Belgia și Olanda să scindeze mișcarea sindicală, delegații au luat hotăriri în numele a 72 de milioane de oameni ai muncii din 63 de țări — un număr sporit față de 1945.

La cel de al treilea Congres Sindical Mondial, intrunit la Viena în 1953, au participat delegați a 88.600.000 de oameni ai muncii din 79 de țări. În sfîrșit, în 1957, la Leipzig, la cel de al patrulea Congres Sindical Mondial, au trimis delegați 106 milioane de oameni ai muncii din 81 de țări.

De pe acum apare cert că al cincilea Congres Sindical Mondial, care va concretiza programul viitor de luptă pentru împlinirea aspirațiilor arzătoare de pace și progres social ale oamenilor muncii din toate continentele, va fi și mai reprezentativ. Informațiile provenite pînă acum arată că numai din Africa și Orientul Arab și-au anunțat participarea la Congres aproape 40 de țări. Printre participanți se va număra și Uniunea Sindicală Pan-Africană (Federația Sindicatelor din întreaga Africă) consti-

tuită anul acesta, care cuprinde marea majoritate a clasei muncitoare africane. La Congres vor participa de asemenea soli a numeroase organizații sindicale naționale din Africa. Sindicatul ca cele din Angola și din Algeria vor reprezenta pe oamenii muncii din țările care luptă împotriva crudului regim colonialist. Vor fi de asemenea prezente centralele sindicale din Maroc, Congo (Leopoldville), Nigeria, Dahomey, R.A.U., Liban etc. În scrisoarea prin care își anunță participarea la Congres Uniunea Națională a Muncitorilor

se află în slujba patronatului, acționînd împotriva intereselor celor ce muncesc, că F.S.M. reprezintă tot mai mult centrul care polarizează toate forțele progresiste ale mișcării sindicale internaționale, indiferent de afilierea lor.

La pregătirile în vederea participării la cel de al V-lea Congres Sindical Mondial participă activ și lucrătorii din instituțiile de învățămînt. În țările socialiste, sindicatele lucrătorilor din învățămînt iau parte la mitingurile și adunările organizate în întipinarea Congresului, popularizează larg în rîndul maselor obiectivele acestuia, țin referate privitoare la documentele pregătite de F.S.M. spre a fi supuse dezbaterii. Și sindicatele cadrelor didactice din țările capitaliste dau un aport prețios la difuzarea largă în rîndurile maselor muncitoare a țelurilor Congresului. În 30 de țări capitaliste cadrele didactice au făcut parte din comitetele naționale organizate în scopul de a se asigura participarea delegaților la Congres. De asemenea, pedagogii din țările capitaliste contribuie la intensificarea propagandei sindicale. Datele publicate de organizațiile sindicale din aceste țări anunță că peste 20.000 de învățători și profesori au vorbit la adunările muncitorești despre însemnătatea celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial, eveniment menit să însuflească puternic lupta unitară a mișcării sindicale mondiale progresiste.

Prin largul său caracter reprezentativ, prin entuziasmul care l-a stîmțit în rîndul celor ce muncesc de pe întregul glob, cel de al V-lea Congres Sindical Mondial va constitui evenimentul sindical internațional cel mai important din ultimii ani.

M. PAVEL

În întipinarea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

din Mali afirmă: „Ținînd seama de rolul de prim ordin jucat de F.S.M. în lupta antiimperialistă și anticolonialistă, în lupta de eliberare a popoarelor coloniale, ținînd seama de eforturile neobosite pe care le-a făcut ea pentru unitatea și solidaritatea oamenilor muncii din întreaga lume, va fi pentru noi o adevărată bucurie să participăm la Congres”.

Un alt aspect al pregătirii Congresului este constituirea unor largi comitete de pregătire pe scară națională. Astfel de comitete au fost organizate de exemplu în Finlanda, în Argentina, în Japonia, cu toate că sindicatele din aceste țări nu sînt afiliate la F.S.M. Faptul că, deși lucrurile stau astfel, oamenii muncii finlandezi, argentinieni și japonezi se pregătesc intens pentru Congresul Sindical Mondial de la Moscova dovedește că ei văd tot mai limpede că liderii sindicatelor scizioniste

Abonați-vă la publicațiile editate de Academia R.P.R.

CERCETĂRI FILOZOFICE
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 18 lei;
pe 12 luni 36 lei

STUDII-REVISTĂ DE ISTORIE
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 24 lei;
pe 12 luni 48 lei

LIMBA ROMÂNĂ
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 9 lei;
pe 12 luni 18 lei

REVISTA DE PSIHLOGIE
(apare de 4 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 12 lei;
pe 12 luni 24 lei

Abonamentele se primesc la oficiile poștale, agențiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Decada cărții tehnico-științifice

18—28 noiembrie 1961
Librăria Noastră nr. 50, cu autoservire din bd. 6 Martie nr. 17 este bogat aprovizionată cu lucrările editate de Editura Didactică și Pedagogică

Excursii pentru elevi

O.N.T. „CARPAȚI”, Agenția București, organizează următoarele excursii:

Circuitul orașului București cu autocare, vizitîndu-se cele mai importante obiective (case memoriale și locuri ce evocă lupta comunistilor pentru libertatea și fericirea poporului, monumente istorice și monumente ale naturii, noile construcții etc.).

Excursii instructive — cu trenul și autocarul — în regiunea București și în țară.

Informații și înscrieri la sediul Agenției din Calea Victoriei, nr. 100 și la filialele din b-dul. Republicii nr. 68, din Călărași, Alexandria și Giurgiu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Revista de pedagogie

nr. 10/1961

Acest număr se deschide cu articolul Școala de 8 ani de ANGHEL MANOLACHE.

La rubrica STUDIILOR ȘI CERCETĂRII apar următoarele articole: Formarea deprinderilor de muncă intelectuală la elevii școlilor serale de VASILE POPEANGĂ, Excursia, ajutor prețios în predarea geografiei de GHEORGHE TEODORESCU, Cîteva date în legătură cu perceperea pe cale auditivă a sunetelor limbii de către hipocuzicii din categoria a II-a de LUCIA STĂNICĂ, Școala de la Sf. Sava la sfîrșitul sec. al XVII-lea și în sec. al XVIII-lea de GHEORGHE PIRNUȚA.

În cadrul rubricii CONSULTĂȚII-DISCUȚII sînt cuprinse articolele: Contribuția școlii serale la legarea cunoștințelor teoretice de activitatea profesională a muncitorilor-elevi de CONSTANTIN PRISECARU, Aspecte din predarea chimiei în învățămîntul seral de BOJENA MEDIANU, Stimularea muncii independente în clasă, mijloc impor-

tant de însușire temeinică a materiei în școala serală de ILIE GAVRILĂ, Organizarea și desfășurarea lecțiilor de expunere-compunere la clasele I—IV de MILITINA MIHĂILESCU, Aspecte din activitatea productivă a viitorilor învățători în unitățile agricole socialiste de GHEORGHE CREP.

Rubrica DE PESTE HOTARE prezintă: Unele aspecte privind munca de educație comunistă a tineretului școlar din R.P. Bulgaria de ION BÎRNA și învățămîntul seral în țările socialiste: R.P. Bulgaria, R.P. Chineză, R.P. Ungară de ECATERINA CSENGERI, MAGDALENA BANTO și DINA SOARE.

La CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE se publică recenzii: O importantă lucrare monografică despre problemele tipologice umane de VASILE V. POPESCU și NICOLAE RADU, Vecerniaia Sredniaia Șkola de SIDONIA IACOB și indexul bibliografic selectiv cu titlul Noi lucrări pedagogice.

Învățători, profesori, educatoare, maștri-

instructori!

Abonați-vă la

„Gazeta Învățămîntului”

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul seral și din învățămîntul profesional și tehnic. Articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

În întreaga țară oficiile

P.T.T.R. și factorii poștali au început primirea de abonamente la „Gazeta Învățămîntului” pe anul 1962.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.